

Előterjesztés

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének

2026. május 21- i rendes ülésére

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadására

A képviselő-testületi ülés formája:	nyilvános ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség:	egyszerű többség
Az előterjesztést előzetesen tárgyalja:	Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Bizottság

1. ELŐTERJESZTÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekvédelem fontos feladata, hogy a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez és ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön, valamint joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és

más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak, és a gyermeknek joga van ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek – különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében – egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 23. § (5) bekezdés 11. pontja alapján a kerületi önkormányzat feladata a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása. A jogszabályban foglaltak alapján többek között a fővárosi kerületi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. Az önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a másol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást. A fővárosi kerületi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot és gyermekjóléti központot működtetni. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. szerinti általános szolgáltatási feladatain túl többek között

- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít
 - utcai és – ha a helyi viszonyok azt indokolják – lakótelepi szociális munkát,
 - kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a Gyvt. 62/E. § és a Gyvt. 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást,
 - kórházi szociális munkát, gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
 - jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
 - családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,

- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet;
- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a Gyvt. 86. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít stb.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete határozza meg. Ennek alapján az értékelésnek többek között tartalmaznia kell:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítását (pl.: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, elutasítások száma, főbb okai stb.),
- egyéb a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatását (pl.: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata, alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai stb.),

- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatását,
- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok,
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések stb.)

Az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokat alapvetően a Gyvt., a Gyer., és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet alapján látja el. Az átfogó értékelés bemutatja a gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységhez kapcsolódó intézmények tevékenységét, a rendszer működését.

Tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy a döntésnek nincs költségvetési vonzata.

Az Mötv. 46. § (1) bekezdése alapján az ülés nyilvános, továbbá az Mötv. 50 §-a alapján levezethető főszabály szerint a képviselő testület egyszerű többséggel szavaz.

A fentiek alapján kérem a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés, valamint a határozati javaslat és annak mellékletét képező Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés megtárgyalására és elfogadására.

2. DÖNTÉSI JAVASLAT

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2026. (...) önkormányzati határozata

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadásáról.

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést.

Határidő: 2026. június 30.

Felelős: polgármester

3. AZ ELŐTERJESZTÉS MELLÉKLETE(I)

Melléklet: Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés

4. AZ ELŐTERJESZTÉS MEGFELELŐSÉGÉRE VONATKOZÓ ALÁÍRÁSOK:

Az előterjesztés
szakmailag
megalapozott:

Szincsák István
irodavezető

Az előterjesztés
és a döntés költségvetési
kihatásainak vizsgálata és
megjelenítése megtörtént:

Kis Tímea
gazdasági igazgató

Az előterjesztés törvényességi
vizsgálata megtörtént:

dr. Bartos Diána Petra
aljegyző

Az előterjesztés
tárgyalásra alkalmas:

dr. Sölch Gellért
jegyző

Az előterjesztést a Képviselő-
testület ülésére benyújtom:

Böröcz László
polgármester

Budapest, 2026. május „13”

Átfogó értékelés

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

(a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló
1997. évi XXXI. törvény alapján)

Tartalomjegyzék

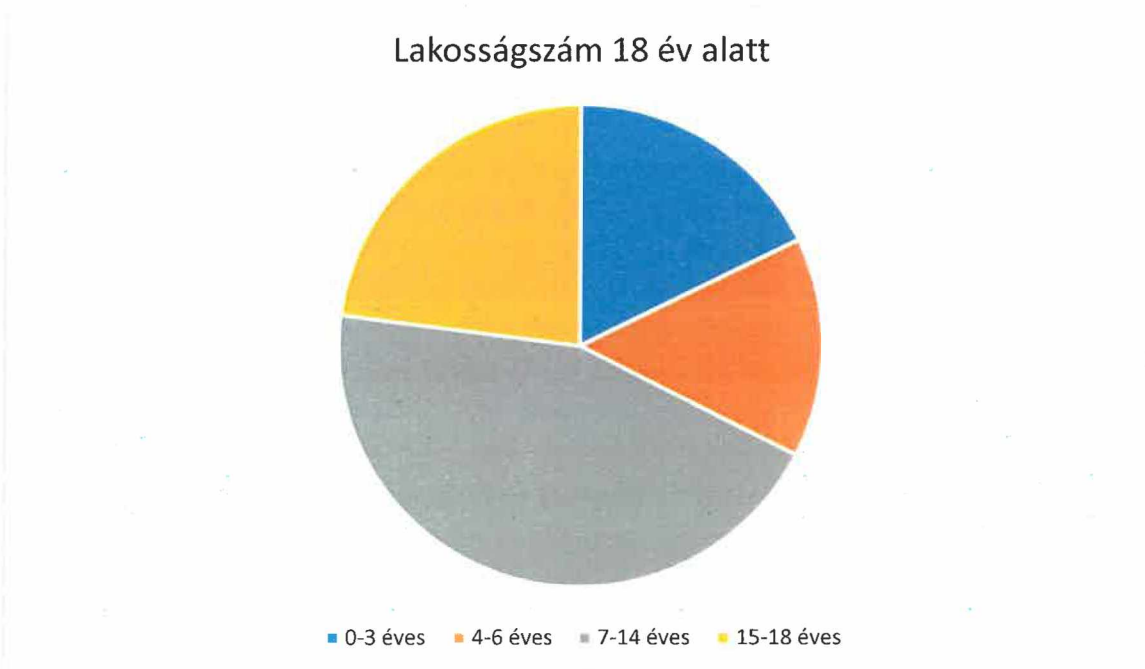
I.A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.....	3
II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása	4
II. 1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	4
II. 2. Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályzott pénzbeli és természetbeni juttatások	6
II. 2. 1. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	6
II. 2. 2. Gyermeket egyedül nevelők támogatása	7
II. 2. 3. Ünnepi (karácsonyi, húsvéti) támogatás	7
II. 2. 4. Oltási támogatás	8
II. 2. 5. Születési támogatás	9
II.2.6. Baba-mama köszöntőcsomag	9
II. 2.7. Mosható nadrágpelenka támogatás.....	10
II. 2. 8. Iskolakezdési támogatás	10
II. 2. 9. Jó tanulók szociális támogatása	11
II. 2. 10. Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer	11
II. 3. Gyermekétkeztetés	13
II. 3. 1. Intézményi gyermekétkeztetés	13
II. 3. 2. Szünidei gyermekétkeztetés	15
III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	16
III. 1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata	177
III.1.1. Család és Gyermekjóléti Szolgálat.....	17
III.1.2. Család és Gyermekjóléti Központ.....	31
III. 2. Gyermek napközbeni ellátásának biztosítása	52
III. 2. 1. Budavári Önkormányzat Egyesített Bölcsőde.....	53
III. 2. 2. Családi bölcsőde	60
III. 3. Gyermek átmeneti gondozása	60
IV. A felügyeleti szervek által tett megállapítások.....	61
IV. 1. Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ.....	61
V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok megfogalmazása a Gyvt. előírásai alapján.....	61
V. 1. Javaslatok az I. kerületi gyermek napközbeni ellátásának fejlesztésére	61
V. 2. Javaslatok az I. kerületi gyermekvédelmi ellátás fejlesztésére.....	61
VI. A gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása	62
VII. Civil szervezetekkel történő együttműködés	63
VII. 1. A gyermekvédelem területén a Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ által kialakított 2025. évi együttműködés keretei.....	63

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

2025. január 1-jei adatok alapján Budapest I. kerület lakosság száma 18 éven aluliak vonatkozásában 3179 fő.

A 18 éven alattiak:

- 0-3 év közötti 575 fő,
- 4-6 év közötti 466 fő,
- 7-14 év közötti 1 468 fő,
- 15-18 év közötti 770 fő.

A 18 évnél fiatalabb lakosság körében – egész számra kerekítve – a 0-3 év közötti lakosság 18%-ot, a 4-6 év közötti lakosság 15 %-ot, a 7-14 év közötti lakosság 45%-ot, 15-18 év közötti lakosság pedig 22 %-ot tesz ki.

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

II. 1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 19. § (1) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek

az igénybevételére.

A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan egyéb ellátásban részesül, amely a nyugellátások, és egyes más ellátások emeléséről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozik.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság részletszabályait a Gyvt. 19-20. §-ai tartalmazzák.

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a Gyvt. 67/A. §-ában foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a Gyvt. 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 71. § (1) bekezdés (a)-(b) pontjai értelmében az alapösszegű támogatás esetenkénti összege a 2025. évben gyermekenként 6000 forint, az emelt összegű támogatás esetenkénti összege a 2025. évben gyermekenként 6500 forint volt.

A Gyvt. 20/B. § (3) bekezdése szerint a kiegészítő pénzbeli ellátás havi összege – gyermekenként – a szociális vetítési alap összegének 22 százaléka. A gyámhatóság annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában – az augusztus hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett –,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában – a november hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett –

pótlékot folyósít.

A pótlék esetenkénti összege 2006. évben gyermekenként 7500 forint volt. A 2006. évet követően a pótlék összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a pótlék esetenkénti összege a 2025. évben gyermekenként 8400 forint.

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat (a továbbiakban: Budavári Önkormányzat) vonatkozásában a fenti támogatások közül a 2025. évben az alábbiak igénybevétele valósult meg:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a tavalyi évben augusztus 1-jei állapot szerint 8 fő volt, amelyből 2 gyermek volt hátrányos helyzetű, a november 1-jei állapot szerint 7 fő volt, amelyből 2 gyermek volt hátrányos helyzetű. Ezen gyermekek részére augusztus, illetve november hónapban került sor alkalmanként 6 000 Ft, illetve 6 500 Ft folyósítására (a gyermekétkeztetésre vonatkozó statisztikai adatok a II. 3. pontban kerültek feltüntetésre). Elutasításra 2025. évben nem került sor. A kérelmezők többnyire az egyedülálló szülők közül kerültek ki.

2025. augusztus hónapban kifizetett kiegészítő pénzbeli ellátás összege: 49.000,-Ft

2025. november hónapban kifizetett kiegészítő pénzbeli ellátás összege: 43.000,-Ft

II. 2. Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályzott pénzbeli és természetbeni juttatások

A Gyvt. 18. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzbeli támogatást állapíthat meg.

A 2025. december 31. napjáig hatályos Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális és gyermekjóléti pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 6/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) tartalmazta a települési támogatás és a rendkívüli települési támogatás keretében és a törvényben szabályozott ellátásokon túl a saját költségvetés terhére megállapítható egyéb ellátásokat. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 45. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint a képviselő-testület az Szt. rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt. A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A Rendelet alapján nyújtott támogatások 2025. évben: élelmiszer-támogatás, gyógyszer-támogatás, lakásfenntartási támogatás, lakásbérleti támogatás, adósságcsökkentési támogatás, eseti települési támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, gyermeket egyedül nevelők támogatása, temetési támogatás, köztemetés költségeinek megfizetése alóli mentesítés, születési támogatás, baba-mama köszöntőcsomag, mosható nadrágpelena támogatás, oltási támogatás, iskolakezdési támogatás, jó tanulók szociális támogatása, ünnepi támogatás, akadálymentesítési támogatás, lakáshelyreállítási támogatás és a szociális kölcsön (a kedvezményes üdülés a III. 1. pontban került feltüntetésre).

II. 2. 1. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A Rendelet 21. § (1) bekezdés alapján rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra jogosult a 18. életévét be nem töltött gyermeket nevelő kérelmező, ha a gyermeket gondozó család önhibáján kívül, időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, és egyedülálló kérelmező esetében a kérelmező a családjában 2025. évben az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap (28 500 Ft) összegének 650 %-át (185 250 Ft), vagy nem egyedülálló kérelmező esetében a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 550 %-át (156 750 Ft). A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, vagy a 18. életévét betöltött középfokú oktatásban nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató tanuló igényelheti, mértéke gyermekenként és alkalmanként legfeljebb a szociális vetítési alap összegének 150%-a (42 750 Ft). A támogatás a törvényes képviselő vagy a 18. életévét betöltött gyermek részére - az egyéb feltételek fennállása esetén – tárgyévente két alkalommal állapítható meg.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra jogosult a 18. életévét betöltött és a 23. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató kérelmező, amennyiben a családjában, vagy a kérelmezőt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az előzőekben meghatározott jövedelemhatárokat.

2025. évben mindösszesen 54 gyermekre tekintettel került megállapításra a támogatás.

II. 2. 2. Gyermeket egyedül nevelők támogatása

A Rendelet 21/A. § (1) bekezdése szerint gyermeket egyedül nevelők támogatására jogosult az a kérelmező, aki az általa nevelt támogatással érintett gyermek után családi pótlékra jogosult, valamint a gyermeket egyedülállóként neveli, továbbá részére a Magyar Államkincstár egyedülállóként folyósítja a családi pótlékot és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg 2025. évben a szociális vetítési alap összegének 700 %-át. A támogatás gyermekenként tárgyévente egy alkalommal állapítható meg, amelynek összege 10 000 Ft.

A 2025. évben mindösszesen 19 gyermek esetében került megállapításra a támogatás.

II. 2. 3. Ünnepi (karácsonyi, húsvéti) támogatás

A Rendelet 29. § (1) bekezdés c)-f) pontjai alapján ünnepi támogatására jogosult az a kérelmező, aki a tárgyévben rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült a támogatással érintett gyermeke után, vagy aki a húsvéti ünnep alkalmából nyújtható támogatás esetén a tárgyév március 1-jén, a karácsonyi ünnep alkalmából nyújtható támogatás esetén tárgyév december 1-jén a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket nevel a családjában, vagy a 18. életévét betöltötte és saját jogán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, vagy aki 18. életévét betöltötte és saját jogán a tárgyévben rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült.

Az ünnepi támogatást évente két alkalommal kérelem benyújtásával lehet igényelni. A húsvéti ünnepet megelőző 60 napon belül, de legkésőbb a húsvétot megelőző 10. napig, valamint a karácsonyt megelőzően tárgyév október 15-től december 15-ig nyújthatják be a kérelmeket. Az ünnepi támogatás összege gyermekenként, valamint a 18. életévét betöltött rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, illetve a 18. életévét betöltött és saját jogán rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült személyek esetében kérelmezőnként, gyermekenként és ünnepenként 15 000 Ft.

II. 2. 4. Oltási támogatás

Az önkormányzat az egészségügyi prevenciót szolgáló egyes védőoltásokhoz szükséges oltóanyagok szülők által történő megvásárlása alapján keletkező költségek átvállalásával támogatja a kerületben lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen is az I. kerületben élő gyermekeket és felnőtteket.

Oltási támogatásra jogosult az a kérelmező:

- aki a családjában nevelt 2. életévét be nem töltött gyermeke részére megvásárolta a rotavírus okozta hasmenés elleni védőoltás beadásához az oltóanyagot,
- aki a családjában nevelt az 1. életévét betöltött és a 18. életévét be nem töltött gyermeke részére megvásárolta a kullancs-encephalitis elleni védőoltás beadásához az oltóanyagot,
- aki a családjában nevelt a 6 hetes kort betöltött és a 2. életévét be nem töltött gyermeke részére megvásárolta az agyhártyagyulladás elleni védőoltás beadásához az oltóanyagot,
- aki a 18. életévét betöltötte és megvásárolta a kullancs-encephalitis elleni védőoltás beadásához az oltóanyagot.

Az oltási támogatás gyermekenként és oltóanyagoként legfeljebb három darab oltóanyag kérelmező által történő megvásárlása esetén állapítható meg. Az oltási támogatás oltóanyagoként a gyógyszerertári számlán szereplő, megvásárolt oltóanyag vételára, de maximum oltóanyagoként 40 000 Ft.

A 2025. évben gyermekjóléti és gyermekvédelmi szempontból releváns statisztikai adatok alapján a következő számú oltási támogatás iránti kérelemre került megállapításra oltási támogatás:

- rotavírus okozta hasmenés elleni védőoltás esetében: 130 db
- meningococcus agyhártyagyulladás elleni védőoltás: 194 db
- kullancs által okozott agyvelőgyulladás elleni védőoltás 18 év alatt: 48 db
- kullancs által okozott agyvelőgyulladás elleni védőoltás 18 év felett: 7 db

A rotavírus okozta hasmenés elleni védőoltás és az agyhártyagyulladás elleni védőoltás vonatkozásában a legtöbb esetben mindhárom oltóanyag vonatkozásában benyújtásra került az oltási támogatás megállapítása iránti kérelem.

Oltási kérelmek

II. 2. 5. Születési támogatás

A Rendelet 24. § (1) bekezdése alapján születési támogatásra jogosult az újszülött gyermeket saját családjában nevelő kérelmező, ha az újszülött gyermek az I. kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen az I. kerületben él, és a gyermeke születésekor és a gyermek születését közvetlenül megelőző 6 hónapban megszakítás nélkül az I. kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen az I. kerületben él. A születési támogatás újszülött gyermekenként egy alkalommal állapítható meg. A születési támogatás egyszeri összege újszülött gyermekenként 100 000 Ft.

A 2025. évben 112 fő gyermek születésére tekintettel került kérelem alapján megállapításra a születési támogatás.

II. 2. 6. Baba-mama köszöntőcsomag

2025. szeptember 1. napjától új támogatási formaként baba-mama köszöntőcsomag juttatást vezetett be a Képviselő-testület, amelyet az I. kerületben életvitelszerűen élők vehetnek igénybe, a csomag iránti kérelem a gyermek születését követő 30 napon belül nyújtható be. A Rendelet 24/A. § (1) bekezdése szerint a baba-mama köszöntőcsomagra jogosult a 2025. szeptember 1-jét követően született újszülött gyermeket saját családjában nevelő kérelmező szülő, törvényes képviselő, ha az újszülött gyermek az I. kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen az I. kerületben él. A baba-mama köszöntőcsomag egyszeri, természetben nyújtott támogatásként gyermekgondozást segítő tárgyakat, termékeket, gyermekruházatot, valamint az édesanya számára ápolási terméket tartalmaz.

II. 2.7. Mosható nadrágpelenka támogatás

A Rendelet 25. § (1)-(2) bekezdései alapján mosható nadrágpelenka támogatásban részesíthető a kérelmező, ha

- a) a családjában van rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, vagy
- b) a családjában van a tárgyévben rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült gyermek, vagy
- c) családjában három vagy annál több gyermeket nevel, vagy
- d) a támogatással érintett gyermek tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos, vagy
- e) a támogatással érintett gyermek részére gyermekorvos által javasolt a mosható nadrágpelenka használata, különösen atópiás dermatitiszben szenvedő gyermek esetén.

A kérelmező akkor jogosult a mosható nadrágpelenka támogatásra, ha

- a) egyedülálló, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap (28 500 Ft) összegének 625 %-át (178 125 Ft), vagy
- b) nem egyedülálló, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 565 %-át (161 025 Ft).

A mosható nadrágpelenka támogatás gyermekenként egy alkalommal állapítható meg. A mosható nadrágpelenka támogatás mértéke

- a) a Rendelet 25. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a mosható nadrágpelenka vásárlását igazoló számlán szereplő összegnek a 100 %-a, de maximum 60 000 Ft,
- b) a Rendelet 25. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a mosható nadrágpelenka vásárlását igazoló számlán szereplő összegnek a 80 %-a, de maximum 40 000 Ft,
- c) a Rendelet 25. § (1) bekezdés c)-e) pontjai szerinti esetekben a mosható nadrágpelenka vásárlását igazoló számlán szereplő összegnek a 60 %-a, de maximum 30 000 Ft.

A mosható nadrágpelenka támogatás megállapítása iránti kérelem a támogatással érintett gyermek második életévének betöltéséig nyújtható be. 2025. évben nem nyújtottak be mosható nadrágpelenka támogatás iránti kérelmet.

II. 2. 8. Iskolakezdési támogatás

Iskolakezdési támogatásra jogosult a kérelmező, ha alapfokú oktatásban, vagy a 18. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató gyermeket nevel és

- a) egyedülálló, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének (28 500 Ft) 650 %-át (185 250), vagy
- b) nem egyedülálló, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 600 %-át (171 000 Ft).

Iskolakezdési támogatásra jogosult a 18. életévét betöltött és a 23. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató kérelmező,

amennyiben a családjában, vagy a kérelmezőt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a fentiekben leírt jövedelemhatárokat. Az iskolakezdési támogatás összege gyermekenként évente 15 000 Ft. Az iskolakezdési támogatás megállapítása iránti kérelem a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól kezdődően a következő tanítási év szeptember 30. napjáig nyújtható be.

A 2025. évben 51 szülő/törvényes képviselő kérelmére 91 gyermek esetében került gyermekenként 15 000 Ft iskolakezdési támogatás megállapításra.

II. 2. 9. Jó tanulók szociális támogatása

Jó tanulók szociális támogatására jogosult az alapfokú oktatásban tanulmányokat folytató és az általános iskola második évfolyamát sikeresen elvégző tanuló, valamint a 18. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató tanuló, ha a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző tanév tantárgyi átlaga 4,50 vagy a fölött van, és

- a) egyedülálló szülő neveli és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének (28 500 Ft) 650 %-át (185 250 Ft), vagy
- b) nem egyedülálló szülő neveli és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 600 %-át (171 000 Ft).

Jó tanulók szociális támogatására jogosult a 18. életévét betöltött és a 23. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató kérelmező, amennyiben a családjában, vagy a kérelmezőt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a fentiekben leírt jövedelemhatárokat.

A 18. életévét be nem töltött tanuló esetén a törvényes képviselő jogosult a kérelem benyújtására és az ösztöndíj a kérelmező részére kerül folyósításra. A támogatás havi összege tanulónként 15 000 Ft. A támogatást a tanítási év első tanítási napja szerinti hónap első napjától a tanév utolsó tanítási napja szerinti hónap utolsó napjáig kell folyósítani. A támogatás megállapítása iránti kérelem évente a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a következő tanítási év szeptember 30. napjáig nyújtható be.

2025. január 1. és 2025. augusztus 31. között 32 fő gyermek, 2025. szeptember 1. és 2025. december 31. között 31 fő gyermek részére került folyósításra jó tanulók szociális támogatása 15000 Ft/hó összegben.

II. 2.10. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

Az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára a felsőoktatásban való részvétel támogatására létrehozott ösztöndíjrendszer a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer. Az ösztöndíjrendszer jogszabályi háttérét a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet), valamint a nemzeti

felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szabályozza. Az Ösztöndíjrendszer a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára kívánja elérhetővé tenni a felsőoktatásban való részvételt. Az önkormányzatoknak az Ösztöndíjrendszerben való részvétel önkéntes.

A Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat első alkalommal 2001-ben a 206/2001. (VII. 6.) Kt. határozatával kinyilvánította csatlakozási szándékát az ösztöndíjrendszerhez, valamint azt, hogy a támogatás összegét mindenkor költségvetésében biztosítja. Ennek megfelelően az elmúlt évben már 24 éve a pályázatok útján elnyerhető ösztöndíjjal segíti az önkormányzat a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló kerületi fiatalokat a felsőoktatásban való részvételhez. Az önkormányzati támogatás kezdetben 5 000 Ft/hó összegű volt, majd 6 000 Ft/hó összegre emelkedett, majd az elmúlt években havonta 20 000 Ft ösztöndíjjal segítette az önkormányzatunk a hátrányos szociális helyzetű fiatalokat. A hatékonyabb segítségnyújtás érdekében a képviselő-testület a korábbi években megállapított 20 000 Ft összeget megemelte és már 25 000 Ft/hó önkormányzati ösztöndíjrészt nyújtott a sikeres pályázók részére.

A Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete szervezeti és működési szabályzatáról szóló 18/2024. (X.3.) önkormányzati rendelete 4. sz melléklete 4. pontjában foglaltak alapján a Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Bizottság írja ki a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer kerületi pályázatait, elfogadja a bírálati szabályzatot, elbírálja a pályázatokat és dönt az ösztöndíjak odaítéléséről.

A Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete 689/2025. (IX.18.) önkormányzati határozatban foglaltak alapján döntött a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójához történő csatlakozásáról. Az önkormányzat által folyósított ösztöndíj havi összege továbbra 25 000 Ft összegben került megállapításra.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjban részesülhetnek a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdése alapján azok a hallgatók, akiket az állandó lakóhelyük szerinti települési önkormányzat az Ösztöndíjrendszer keretében támogatásban részesített, továbbá teljes idejű alapképzésben, mesterképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőfokú, illetve felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

„A” típusú pályázat esetében a pályázatra azok az önkormányzat területén lakóhellyel rendelkező hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 1. mellékletében szereplő felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend) alapképzést és szakképzést eredményező alapképzésben, mesterképzést és szakképzést eredményező mesterképzésben, osztatlan képzésben, vagy felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat. Az ösztöndíjra pályázhattak a 2025. szeptemberében felsőoktatási tanulmányaik utolsó évét megkezdő hallgatók is. Az ösztöndíjra pályázatot nyújthattak be azok a hallgatók is, akiknek a hallgatói jogviszonya a felsőoktatási intézményben a pályázat benyújtásakor szünetelt.

„B” típusú pályázat esetében a pályázatra azok a települési önkormányzat területén lakóhellyel rendelkező hátrányos szociális helyzetű, a 2025/2026. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás, illetve felsőfokú végzettséggel nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert, érettségizett pályázók jelentkezhetnek, akik a 2026/2027. tanévtől kezdődően a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 1. mellékletében szereplő felsőoktatási intézményben teljes idejű (nappali munkarend) alapképzésben, osztatlan képzésben, vagy felsőoktatási szakképzésben kívánnak részt venni. A pályázók közül csak azok részesülhetnek ösztöndíjban, akik a 2026. évi általános felvételi eljárásban először nyernek felvételt felsőoktatási intézménybe, és tanulmányaikat a 2026/2027. tanévben ténylegesen megkezdik.

A pályázatok kiírási határideje 2025. október 3. napja, a pályázatok benyújtásának határideje 2025. november 4. napja, valamint a pályázatok elbírálásának határideje 2025. december 3. napja volt. A pályázati eredmény, összesített adatok közzétételének napja 2025. december 4. napja volt. Határidőre összesen 9 db „A” típusú pályázatot nyújtottak be, valamint 1 db „B” típusú pályázat érkezett.

A Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Bizottság a 102/2025. (XII.1.) TKFB határozattal döntött a 2026. évi fordulóra vonatkozóan a beérkezett Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatokról. A nappali munkarend szerint felsőoktatási tanulmányokat folytatók számára (A típus) 10 hónapra, az érettségi előtt álló középiskolások részére (B típus) 3x10 hónapra vonatkozóan havi 25 000 Ft összegű ösztöndíj megállapítása lehetséges.

A 2026. évi pályázati fordulóban 9 fő „A” típusú pályázót részesített, valamint 2026. szeptember 1. napjától 1 fő „B” típusú pályázót részesít ösztöndíjban az önkormányzat.

II. 3. Gyermekétkeztetés

A Gyvt. 18. § (1a) bekezdése értelmében a települési önkormányzat vagy a fenntartó a Gyvt-ben meghatározott módon, természetbeni ellátásként biztosítja a gyermekétkeztetést, amely a Gyvt. 21. §-a alapján intézményi gyermekétkeztetésre és szünidei gyermekétkeztetésre terjed ki.

II. 3. 1. Intézményi gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/A. § (1)-(2) bekezdései, a (3) bekezdés a) pontja és a (6) bekezdés alapján – ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézmények közül a települési önkormányzat

- az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon reggeli főétkezést, déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,

- az általa fenntartott óvodában a gyermekek számára az óvodai nevelési napokon déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,
- a közigazgatási területén a tankerületi központ, illetve a szakképzési centrum (a továbbiakban együtt: köznevelési fenntartó) részeként működő nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben a tanulók számára az iskolai tanítási napokon déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést biztosít. Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

A Gyvt. 21/A. § (4)-(6) bekezdései alapján a bentlakásos intézmények közül a települési önkormányzat a közigazgatási területén a fővárosi önkormányzat saját tulajdonában álló ingatlanban működő nevelési-oktatási intézmények kivételével a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon a reggeli és vacsora főétkezést, és az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkezéseket, valamint a tízórai és uzsonna kísétkezéseket biztosít.

Az ingyenes és a kedvezményes gyermekétkeztetésre jogosultak körét a Gyvt. 21/B. §-a határozza meg. A Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat intézményeiben a 2025. évben az ingyenes és a kedvezményes gyermekétkeztetést biztosító intézmények, továbbá az igénybevevők száma a következőképpen alakult:

Intézmény	Ingyenesen étkezők (fő/1 félév)	Kedvezményesen étkezők (fő/1. félév)	Ingyenesen étkezők (fő/2. félév)	Kedvezményesen étkezők (fő/2. félév)
Egyesített Bölcsőde	1	49	1	31
Brunszvik Teréz Budavári Óvodák	71	129	66	115
Általános iskolák	12	306	12	345
Középiskolák	0	125	3	160

A gyermekétkeztetés nyújtásának módját az intézmények vonatkozásában az alábbi táblázat szemlélteti:

Intézmény	Gyermekekétkeztetés módja	
Egyesített Bölcsőde	saját konyha	saját konyha
Brunszvik Teréz Budavári Óvodák	vásárolt ételmezés	Vital Catering Korlátolt Felelősségű Társaság
Általános iskolák	vásárolt ételmezés	ELAMEN Kereskedelmi és Vendéglátó Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Középiskolák	vásárolt ételmezés	ELAMEN Kereskedelmi és Vendéglátó Zártkörűen Működő Részvénytársaság

II. 3. 2. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/C. §-a alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

- a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

Az a) pont szerinti esetben a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést

1. a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
2. az előző pont alá nem tartozó gyermekek számára
 - o a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
 - o az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevétele a 2024. évben az alábbiak szerint valósult meg:

- téli szünetben 2 gyermek
- tavaszi szünetben 2 gyermek
- nyári szünetben 1 gyermek
- őszi szünetben 2 gyermek

vette igénybe az étkezést.

Nyári napközis tábor

Az I. kerületben élő, illetve I. kerületi köznevelési intézményekben tanuló, általános iskoláskorú (6-14 éves) gyermekek részére 7 héten keresztül biztosította az önkormányzat a gondtalan és tartalmas vakációt. A tábor helye: Lisznyai utcai Általános Iskola - 1016 Budapest, Lisznyai u. 40-42. szám alatt volt. A táboroztatás időpontja: 2025. július 1. – 2025. augusztus 15. között időszak. A tábor összlétszáma 100 fős, de a heti turnusok változó létszámmal működtek. Átlagosan 50 – 60 gyermek vett részt a turnusokban. A 7 hétig tartó nyári tábort 4 táborvezető szervezte meg, megosztva és 10 gyermekre jutott egy kísérő tanár és animátor. A programokat az időjáráshoz igazodóan tervezték, jó idő esetében főleg szabadtéri programokat szerveztek, pl.: állatkerti látogatás, strandolás, vadaspark látogatás, futóverseny, számháború, rossz idő esetében kézműves foglalkozásokat tartottak, filmeket néztek.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A Gyvt. 29. § (1)-(2) bekezdései alapján a fenntartó önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátások (a továbbiakban: személyes gondoskodás) formáiról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjről rendeletet alkot. Ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat rendeletben szabályozza

- a) az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit,
- b) az önkormányzat által biztosított ellátás igénybevételére irányuló kérelem benyújtásának módját és a kérelem elbírálásának szempontjait,
- c) az intézményvezető hatáskörében – külön eljárás nélkül – biztosítható ellátásokat,
- d) az ellátás megszűnésének eseteit és módjait,
- e) a fizetendő térítési díjak mértékét, csökkentésének és elengedésének eseteit, módjait.

Budapest I. kerületében a személyes gondoskodás a Gyvt., az Szt., a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: SZCSM rendelet), a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet), valamint a Rendelet szabályai alapján a következőképpen valósult meg.

III. 1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

A Gyvt. szabályozza a gyermekjóléti alapellátásokat, szolgáltatásokat és az ellátásokrendszerét. A törvény tartalmazza az ellátásokra, szolgáltatásokra vonatkozó alapvető szabályokat, ellátások formáit, és a működtetésre vonatkozó kötelezettségeket, amely során a gyermekek védelmének rendszerét négy fő kategóriába sorolja: pénzbeli és természetbeni ellátások, gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, hatósági intézkedések. A gyermekek és családok kiemelt támogatása érdekében eddigi alapszolgáltatási rendszer 2016. évtől átstrukturálódott. Az integrált szervezeti egységek gondoskodnak a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások együttes biztosításáról, amely során két új intézményi forma jött létre: a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ.

III.1.1. Család és gyermekjóléti szolgálat

A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központon (a továbbiakban: Szolgáltatási Központ) belül a Család és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a *gyermekjóléti alapellátás*, illetve a *szociális alapszolgáltatás* feladatait a Szt., az SZCSM rendelet, a Gyvt. és az NM rendelet alapján.

A Szolgáltatási Központ komplex segítő tevékenységet végez, mely magában foglalja a tájékoztatást, az információadást, életvezetési és egyéb tanácsadást, segítő szolgáltatás nyújtását és közvetítését. A gyermekjóléti alapellátás hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez. A munka az együttműködésen és családgondozáson alapuló, hatósági munkát megelőző tevékenység.

A Szolgáltatási Központ jogi és pszichológiai segítséget nyújt a szakemberek segítségével, és bár szervezetileg ezek a szolgáltatások a Család és Gyermekjóléti Központhoz tartoznak, az intézmények munkacsoportjai azonos telephelyen találhatóak. Amennyiben a segítő beszélgetés során kiderül, hogy az ügyfél alapellátásban kezelt problémája miatt jogi- és/vagy pszichológiai segítségnyújtást is igényel, az alapellátás igénybevétele mellett kapcsolatba kerül a Család és Gyermekjóléti Központtal is.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) és a Család és Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban: Központ) szoros munkakapcsolatban áll. A gyermekvédelmi eset súlyosságától függően, illetve hatósági intézkedés (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, nevelésbe vétel) esetén a családsegítő, családgondozó és az esetmenedzser közösen dolgozik azon, hogy megszüntesse a gyermek veszélyeztetettségét.

Gyermekjóléti alapellátásként különösen fontos a gyermek érdekeit védő, speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek alkalmazásával segíti a gyermek testi és lelki egészségét, valamint támogatja a családi környezetben történő nevelkedését. Munkájuk középpontjában az együttműködés és a családgondozás áll, amely hatósági intézkedéseket megelőző tevékenységként értelmezhető.

Fontos kiemelni, hogy a Szolgálat által nyújtott szolgáltatások térítésmentesek, és alapvetően önkéntes alapon vehetők igénybe. Kivételt képeznek csak azok a gyermekvédelmi ügyek, ahol már hatósági intézkedésre is sor került, például védelembé vétel esetén. Ilyenkor a családokkal való együttműködés kötelező és előírt a szakszerű és hatékony segítségnyújtás érdekében.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) az a) pontban, valamint a Gyvt. 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- c) kezdeményezni
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni,
 - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl

- a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít
 - utcai és – ha a helyi viszonyok azt indokolják – lakótelepi szociális munkát,
 - kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítói eljárást, ide nem értve a Gyvt. 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítói eljárást,
 - ha a helyi viszonyok azt indokolják kórházi szociális munkát,
 - gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
 - jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
 - családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
 - óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet;
- b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
 - kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
 - javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
 - együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
 - a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

- utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a Gyvt. 86. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
 - védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít;
- c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
- d) elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

Problématérkép

Gyermekvédelmi területen 2025-ben csökkent az igazolt és az igazolatlan iskolai hiányzásokról érkezett jelzések száma. Az esetek jelentős részében továbbra is megállapítható, hogy ennek fő oka az oktatási és nevelési elhanyagolás. Jelentős emelkedés tapasztalható a gyermekek bántalmazása terén. A 2024-ben kiadott szektorsemleges módszertani útmutató minden jelzőrendszeri tag számára egyértelmű és kötelező feladatokat határoz meg. 2025. évben jelentős szakmai tájékoztató tevékenységet folytattak az intézmény munkatársai a jelzőrendszeri tagok felé a bántalmazások felismerése tekintetében. A jelzett bántalmazások fizikai, lelki és szexuális bántalmazásban, valamint lelki és fizikai elhanyagolásban jelennek meg. Ide tartozik az is, amikor a gyermekek a szülők közötti verbális vagy fizikai erőszaknak szemtanúi.

Továbbra is gyakori a szülők válása miatti konfliktusos helyzet gyermekekre nézve veszélyeztető hatása. Több jelzés is érkezett a rendőrségről olyan bűncselekményről, vagy szabálysértésről, melyekben elkövetői vagy sértetti minőségben kiskorú is érintett.

A másik fő probléma, a gyermekek magatartási és viselkedési zavara. A feltárások során kiderül, hogy a leggyakoribb kiváltó okai a családtagok pszichés zavarai, az alacsony szülő kompetenciák, gyermeknevelési problémák. Egyre gyakrabban ezek következményeként a gyermekeknél is – egyre fiatalabb korban – megjelennek a pszichés problémák, súlyosabb esetekben már kiskamasz korban megjelennek a suicid gondolatok és késztetések, önsértő cselekedetek, deviáns viselkedési formák (*pl. szerhasználat*). A magas számú iskolai hiányzások (*igazolt vagy igazolatlan*) tekintetében 90%-ban megállapítható, hogy ezek mögött nem áll olyan krónikus betegség vagy elhúzódó orvosi kezelés, ami ezt indokoltá tenné.

A megszorodó rendőrségi jelzések nyomán megállapítható, hogy 2025-ben jelentős emelkedést mutat az öngyilkossági kísérletek és a mentális problémákkal küzdők száma. 2025. évben megemelkedett a bíróság és a rendőrség által kért adatszolgáltatási felkérések száma, amikor egy adott ügyben a folyamatban lévő hatósági eljáráshoz kikérik az esetkezelés teljes iratanyagát. Folyamatosan teljes kihasználtsággal működik a kapcsolatügyeleti szolgáltatás, a bíróságoktól és a gyámhivataloktól folyamatosan érkeznek a felügyelt kapcsolattartást elrendelő határozatok.

Kapcsolattartás - Intézményen belül

A szolgáltatás szakemberei az intézmény más szakmai egységeinek dolgozóival folyamatosan kapcsolatban állnak, a közös esetek ügyében folyamatos és rendszeres a szakmai egyeztetés. Különösen kiemelkedő a Szolgálat és a Központ, valamint a Közösségi Pszichiátriai Ellátás *(továbbiakban: Közösségi ellátás)* együttműködése, amely kapcsán kiemelt figyelmet érdemel a hatósági intézkedésekkel *(védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás)* érintett családok esetében való együttműködés. Ennek keretén belül a Központ szakemberei határozzák meg azokat a feladatokat, amelyek köré a Szolgálat a szociális segítő munkát szervezi. A hatósági intézkedésre való javaslattételt előkészítő munkában is közös munkát végeznek.

A tanácsadókkal *(pszichológus, jogász)* való együttműködés elengedhetetlen a segítő munkában, hiszen jelentősen megnövekedett a pszichés vagy mentális problémákkal küzdő ügyfelek száma. A folyamatos családi kapcsolati konfliktusok miatt gyakran van szükség jogi tanácsadás biztosítására. A gyermekes családokkal végzett segítő folyamat szerves része az óvodai és iskolai szociális segítőkkal való együttműködés. Ez nagy segítséget jelent a családsegítők számára, hiszen ők többnyire a kerület oktatási és nevelési intézményiben végzik feladataikat. Az óvodák és az iskolák szakembereivel napi kapcsolatban állnak, így gyorsabban tudnak információt szolgáltatni a veszélyeztetett gyermekekről, valamint közre tudnak működni az adott intézménnyel való egyeztetésekben.

A Közösségi ellátással való szoros együttműködést az is jelzi, hogy a heti szakmai team munkájában ők is részt vesznek. Nagyon sok esetben a Szolgálat által segített családokban a pszichiátriai betegségben szenvedő családtagokkal is rendszeres kapcsolatban állnak és segítő tevékenységet végeznek. Jelentős azoknak a – különösen a rendőrségről érkező – jelzéseknek a száma ahol pszichiátriai betegségben szenvedő vagy a pszichiátriai betegségek tüneteit mutató személyekkel kapcsolatos problémák jelentkeznek, gyakoriak a közös kapcsolatfelvételek a jelzett személyekkel.

Az intézményen belül a hatékony szakmai együttműködés megvalósul, a szakmai egységek segítői a szakterületükre vonatkozó speciális tudásukkal jelentősen hozzájárulnak a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás eredményességéhez.

Kapcsolattartás - Intézményen kívül

Intézményen kívüli kapcsolattartás keretében a szolgáltatás szakemberei rendszeresen együttműködnek az I. kerületben működő oktatási és nevelési intézményekkel, a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményekkel, a Pedagógiai Szakszolgálattal, egészségügyi szolgáltatókkal *(gyermekorvos, háziorvos, védőnő)*, az önkormányzattal és szerveivel, egyházi és civil szervezetekkel, alapítványokkal. Hatósági együttműködés keretében a gyámhivatallal, a rendőrséggel és az illetékes bíróságokkal. Az I. kerületen kívül együttműködnek más gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményekkel, oktatási nevelési intézményekkel, egészségügyi szolgáltatókkal, hatóságokkal. Ez a kapcsolattartás több szinten valósul meg:

- az első szint a jelzőrendszeri tevékenység,
- a második szint az ebből fakadó együttműködési kötelezettség,
- a harmadik szint a hatósági tevékenységhez kapcsolódó együttműködési kötelezettség.

A jelzőrendszeri tevékenység kapcsán a Szolgálat fogadja a beérkező jelzéseket, a kapcsolatfelvételtől és a jelzés kimeneteléről tájékoztatja a jelzőt. Támogatást nyújt a jelzőrendszeri tagoknak, hogy jelzésüket pontosan és megfelelő formában tudják megtenni. Az ebből fakadó együttműködési kötelezettség keretében folyamatos információáramlást biztosít a jelzőrendszeri tagokkal, bekéri a szükséges véleményeket, egyeztet az esetkezelések során a jelzőrendszeri tagok feladatairól.

A hatósági intézkedések körében a gyermekvédelmi hatósági intézkedésekben együttműködik a gyámhivatalokkal, szükség esetén javaslattal él hatósági intézkedés elrendelésére (*kizárólag ideiglenes hatályú elhelyezés esetén*). A Szolgálat teljesíti a Központon keresztül vagy a közvetlenül beérkező felkéréseket, a gyámhivatali tárgyalásokon a családsegítő és az esetmenedzser képviseli az intézmény álláspontját. Az elrendelt hatósági intézkedéssel érintett családok tekintetében elvégzi az előírt szociális segítői feladatokat. Egyéb hatóságokkal való (*rendőrség, bíróság, ügyészség*) jelzőrendszeri tevékenységek során teljesíti az adatszolgáltatási kötelezettségét, valamint a gyermekek bántalmazásáról és a családon belüli erőszakról szóló jelzések esetében a jogszabályban és a protokollokban előírtak szerint tájékoztatást ad a gyámhivatal, a rendőrség és az önkormányzat jegyzője felé. Az oktatási és nevelési intézményekkel, a védőnői szolgálattal és a kórházakkal valósul meg a leggyakrabban a kapcsolattartás, tekintettel a feladatellátás sajátosságaira. A gyermekek veszélyeztetettsége esetén a védőnők és a gyermekkel foglalkozó pedagógusok azok, akik a leghamarabb tudják észlelni a veszélyeztetettséget és arról információval tudnak szolgálni.

2025-ben több alkalommal is felkérték a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetőjét óvodai szülői értekezleten és fogadóórán való szakmai tájékoztatásra, illetve mediációra. Egy alkalommal gyermekjogi témában is tartott tájékoztató előadást. A Magyar Ökomenikus Segélyszervezet Krízisambulancia képzést szervezett az intézmény munkatársainak a bántalmazott személyekkel való közös munka terén, amelyen az I. kerületi területi védőnők is részt vettek.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége:

Több család esetében is megjelenik valamilyen mentális probléma, ami a családi működés – gyakran – súlyos diszfunkcióját okozza. Ezek a problémák kivétel nélkül megjelennek a gyermekek viselkedésében és otthagyják a névjegyüket az iskolai magatartásuk alakulásán is, ami különösen a kezeletlen betegségek esetében a gyermekre súlyosan veszélyeztető helyzet kialakulását is eredményezheti. Egyre több az olyan ügyfél, aki nem képes vagy nem akar kapcsolatot tartani a szolgálat szakembereivel. A nehézkes együttműködés miatt az ezekben a családokban élő gyermekek veszélyeztetettségének a megszüntetése hatósági intézkedés (*védelembé vétel*) nélkül szinte lehetetlen. A magasan kvalifikált szülők többnyire meg is fogalmazzák, hogy a

családjuk életébe való beavatkozásnak tekintik a segítő folyamatot, számukra terhes a kapcsolattartás, zavarja őket a családlátogatás és a környezettanulmány készítése.

A Család és Gyermejkölési Szolgálat 2025. évben összesen 3001 szakmai tevékenységet végzett, ami 28 kategóriára oszlik. Látható, hogy (1. ábra) az információnyújtás, a segítő beszélgetés, a tanácsadás, az ügyintézés segítése és a családlátogatás kategóriák együttesen az összes szakmai tevékenység 68%-át (2048 tevékenység) teszik ki, míg a többi 23 kategória a 32%-át (953 tevékenység). Az 1. ábrán látható hogy a családsegítés és a gyermekjóléti alapellátás során nagymértékben a szociális munka klasszikus eszközeit kell alkalmazni.

Az egyéb tevékenységek köréből ki kell emelni a környezettanulmány elkészítésében való közreműködést. Ezek a megkeresések többnyire különböző hatóságoktól, illetve önkormányzatoktól érkeznek a saját hatáskörükben folytatott eljárások kiegészítő tevékenységeként. Ezekben az esetekben ezen kívül más szakmai tevékenységre nincs szükség. Az év során 62 alkalommal kapott az intézmény megkeresést környezettanulmány készítése céljából, amely 21 főt érintett.

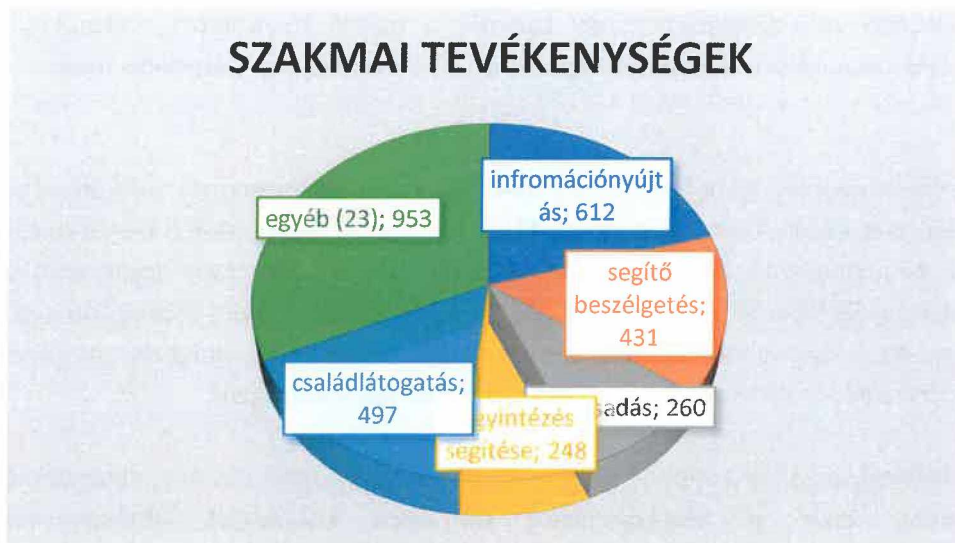
Szükséges megemlíteni három olyan szakmai tevékenységet, amely az eredményes segítség érdekében elengedhetetlen:

- esetkonferencia,
- esetmegbeszélés
- szakmaközi megbeszélés.

Ezek azok a fórumok, amikor a szakemberek – esetkonferencia esetén a család bevonásával – megbeszélik az esetkezelés tapasztalatait, javasolnak feladatokat és egyeztetnek a segítő folyamat további irányáról.

2025-ben a Szolgálathoz 219 db jelzés érkezett, ebből 150 kiskorúakat érintő, míg 69 db 18 éven felüli személyekről, vagy gyermeket nem nevelő családokról szólt. Ez a szám magasabb a 2024-es évhez viszonyítva, és az emelkedés már évek óta megfigyelhető tendencia (2. ábra). A 2022. és a 2025. évet összehasonlításakor látható, hogy a négy év alatt az összes jelzések száma 90,5%-kal emelkedett. Ezen belül a gyerekekről érkezett jelzések száma 55,3%-kal, a felnőttekről érkezett jelzések száma 46,4%-kal emelkedett. Tehát gyakorlatilag elmondható, hogy ezalatt az idő alatt a Szolgálathoz érkezett jelzések száma közel a kétszeresére emelkedett. Minden jelzés esetében a jogszabályoknak és az érvényben lévő szakmai protokolloknak megfelelően megtörtént a kapcsolatfelvétel és a jelző felé való visszajelzés.

SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK

1. ábra A szolgálat szakmai tevékenysége

Ki kell emelni, hogy az összes jelzésen belül a vizsgált időszakban a rendőrségi jelzések száma 141 %-kal (24-ről 58-ra), a közoktatási és köznevelési intézményekből érkezett jelzések száma 145%-kal (20-ról 49-re) emelkedett.

2024-hez viszonyítva stagnált az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett jelzések száma, ezen belül a háziorvosi szolgálatok szinte egyáltalán nem küldtek jelzést.

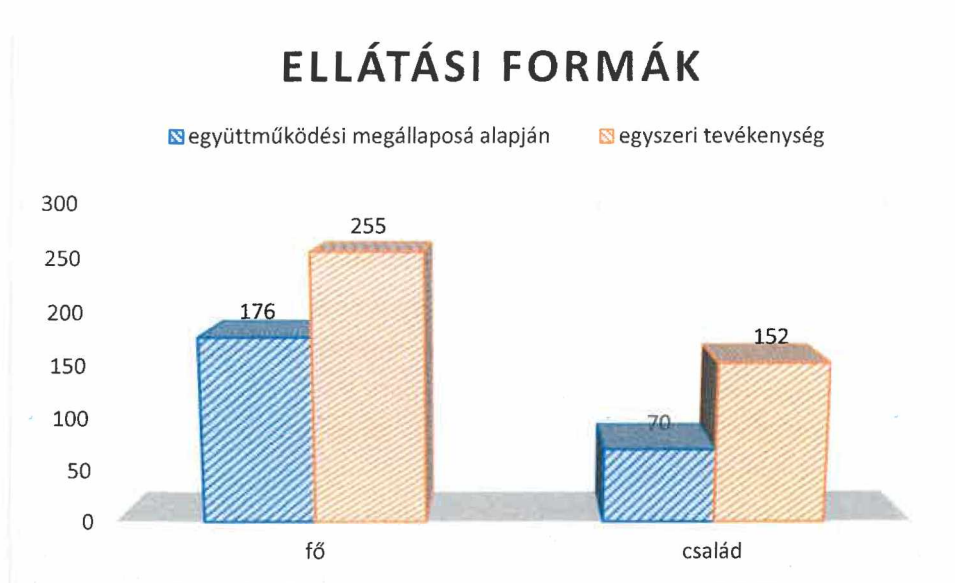

2. ábra 2022-2025

Együttműködési megállapodás keretében 70 család számára nyújtott az intézmény szolgáltatást, amely 176 főt érintett, egyszeri esetben 152 család kért segítséget, többnyire ügyintézés vagy tanácsadás keretében, amely 255 főt jelent (3. ábra). Amíg az együttműködési megállapodás esetében alapellátás keretein belül nyújt az intézmény családsegítő vagy gyermekjóléti szolgáltatást a cselekvési tervben meghatározott feladatok mentén, addig az egyszeri

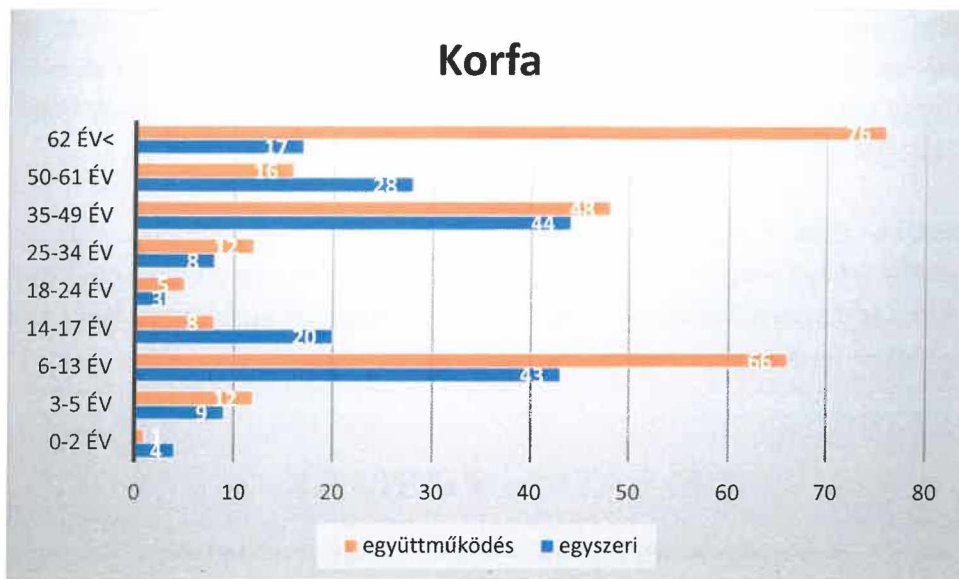
esetkezelés jellemzően egy akut probléma azonnali megoldására kínál lehetőséget. Ilyenkor nem azonosítható be semmi olyan veszélyeztető tényező, amely egy hosszabb segítő folyamatot indokolna, vagy nincs gyermek a családban és a nagykorú személy úgy dönt, hogy nem kíván semmilyen szolgáltatást igénybe venni.

Az ügyfélkörben azok a családok szerepelnek gyermekes családként, ahol a probléma gyermekvédelmi jellegű, vagy a gyermek a családi közegben veszélyeztetve van. Ilyen esetekben a szolgáltatás elsődleges feladata a veszélyeztetettség megszüntetése a gyermek családban való nevelkedésének elősegítésére.

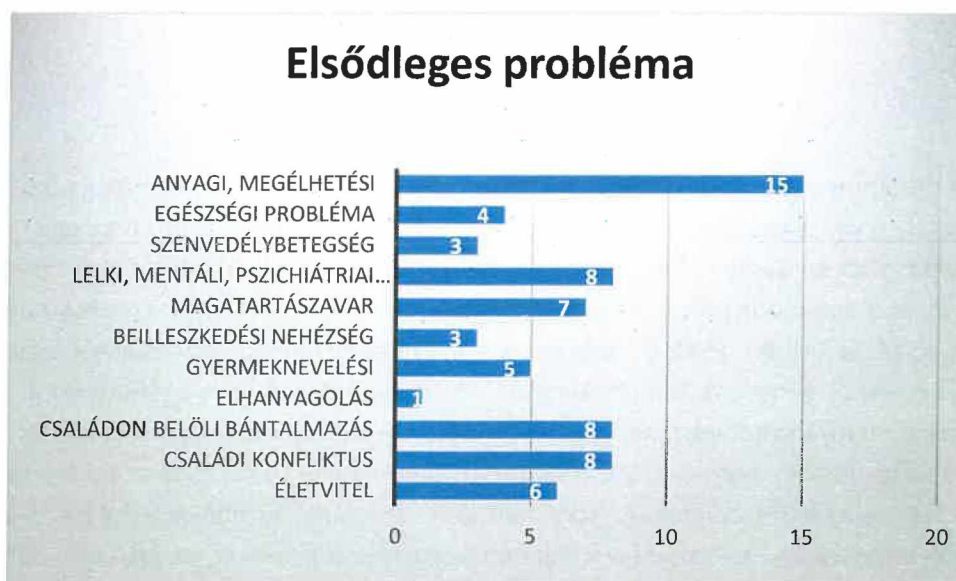
3. ábra ellátott családok és személyek

Az ügyfelek életkor szerinti megoszlását (4. ábra) szemlélteti. A gyermekek közül különösen 6-13 éves korosztály a veszélyeztetett. Az elsődleges problémák (5. ábra) területén az együttműködési megállapodás alapján segített családok tekintetében az anyagi- megélhetési nehézségek, a családi konfliktus, családon belüli erőszak és a lelki- mentális- pszichiátriai problémák fordulnak elő a legnagyobb számban. Ezek a problémák a gyermeket nevelő családoknál a gyermekekre nézve veszélyeztető tényezők kialakulásához vezetnek, hiszen a megélhetéshez szükséges anyagi források hiánya miatt nem képesek megfelelően gondoskodni a gyermekeikről. Hiányosak az iskolai felszerelések, nem tudnak megfelelő ételmezést, ruházkodást és tisztálkodáshoz szükséges feltételeket biztosítani. A lelki- mentális- és pszichiátriai betegségek a gyermekes családok esetében súlyos gyermeknevelési nehézségeket jelentenek, az egyedül élők esetében egy beszükkült kapcsolatrendszert, a lakókörnyezettel való konfliktusos kapcsolatot, a saját helyzetük megfelelő felismerésének hiányát eredményezheti.

4. ábra demográfiai összetétel

A gyermekek súlyos veszélyeztettségére utaló vezető probléma a gyermeknevelési problémák, az elhanyagolás különböző formái (*fizikai, lelki, oktatási, nevelési*), a családon belüli bántalmazás (*fizikai, lelki, szexuális*), a családi kapcsolati konfliktus, a szülők életvitele és a szennvedélybetegség jelenléte a családban. Ezek a problémák összeségében elsődleges problémaként a családok 44,3%-a esetében van jelen.

5. ábra elsődleges problémák eloszlása

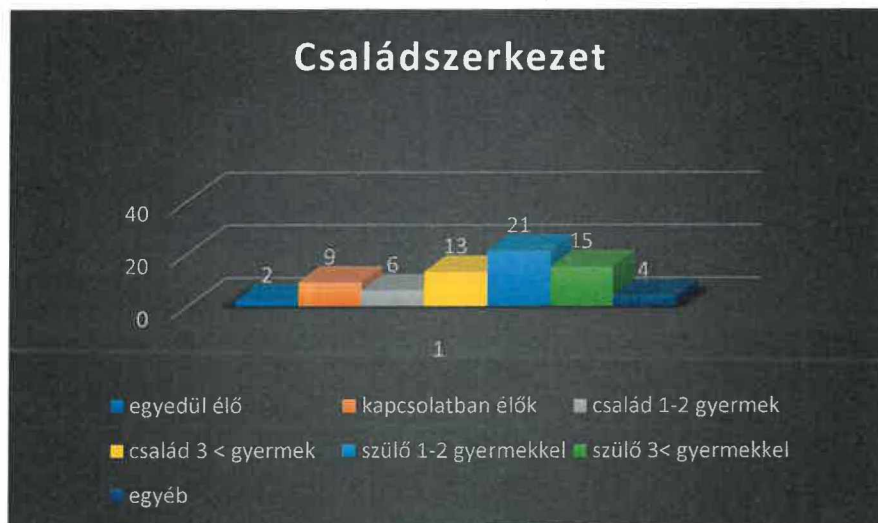
A családi kapcsolati konfliktus, a szülők életvitele és a szennvedélybetegség gyakran vezet családon belüli erőszakhoz, amely a gyermek előtt történik. Ilyen esetekben a szülők egymás ellen megnyilvánuló verbális vagy fizikai bántalmazását a gyermeket ért bántalmazásnak kell tekinteni a szakmai protokollok alapján, hiszen ez a gyermek egyézséges erkölcsi, érzelmi és lelki fejlődését veszélyezteti és személyiség torzuláshoz vezet.

Családszerkezet terén (6. ábra) a 2024-es évhez viszonyítva jelentős átalakulás történt az együttműködési megállapodásban segített családok tekintetében. Amíg 2024-ben a családszerkezet szerint 44% volt az egyedül élők aránya, ez 2025-re megfordult és 78,5% lett a segített családok között a gyermeket nevelők aránya.

Szintén nagyon gyakori probléma, hogy ez a konfliktus a válás vagy a külön költözés után is fennmarad és jelentősen megnehezíti a különélő szülő (többnyire az apa) kapcsolattartását a gyermekkel. Erre magyarázat, hogy magas az 1-2 gyermeket egyedül nevelő szülők aránya. Összességében a gyermeket egyedül nevelő szülők aránya 51,5%, ami magasabb, mint a gyermeket közösen nevelő szülők aránya, ami csak 27,1%.

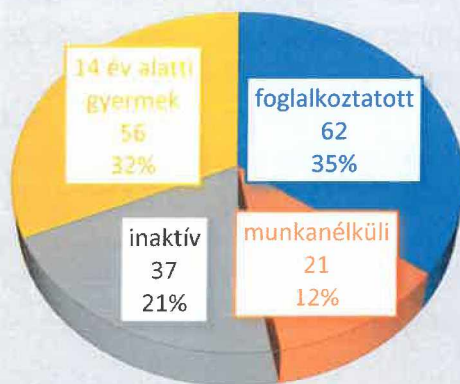
A segített személyek (N=176) aktív korú részének nagy aránya rendelkezik munkaviszonnyal. Az viszont, hogy az anyagi ok, mint elsődleges probléma nagyon magas (5. ábra) azt mutatja, hogy a jövedelmi viszonyaik gyakran nem elegendőek a megbízható és kiszámítható megélhetés biztosítására.

Külön problémát jelent, hogy a statisztikai meghatározás nem követeli meg azoknak a tankötelezettségi korhatárt elért kiskorúak számának feltüntetését, akik nem tanulnak sehol.

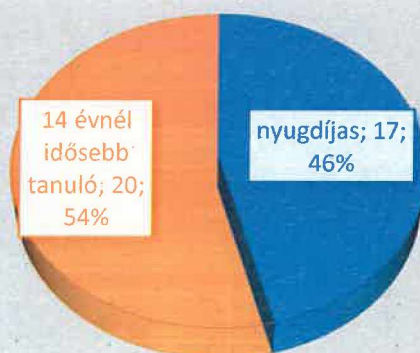
6. ábra családszerkezet szerinti eloszlás

GAZDASÁGI AKTIVITÁS

7. ábra megállapodás alapján segített ügyfelek gazdasági aktivitása (N=176)

INAKTÍVAK MEGOSZLÁSA

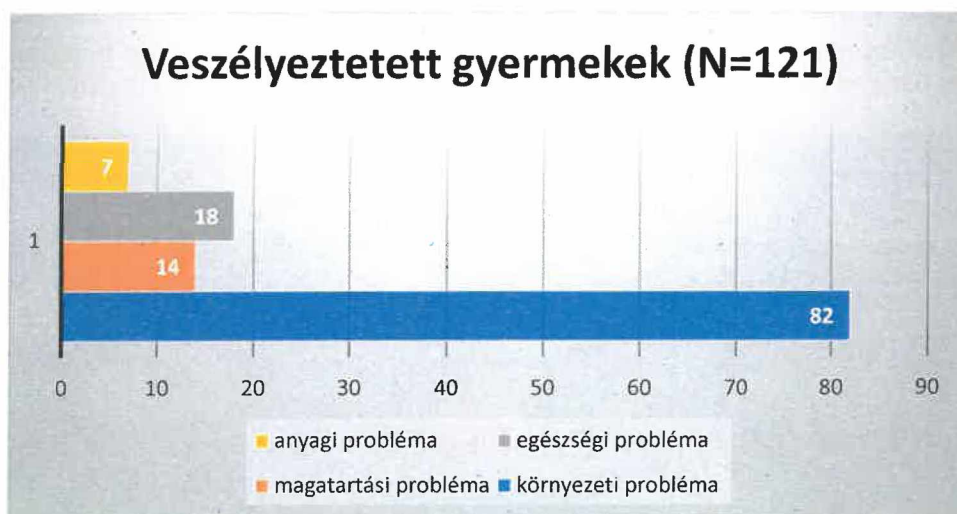
8. ábra inaktív ügyfelek megoszlása (N=37)

Veszélyeztetett gyermekként van nyilvántartva (9. ábra) minden olyan 0-18 korú személy, aki a családjában veszélyeztetve van valamilyen okból, vagy ilyen ok miatt onnan kiemelésre került. Ebben a halmazban szerepelnek a nem együttműködési megállapodás alapján, hanem védelembe vétel keretén belül, hatóság határozata alapján együttműködésre kötelezett (védelembe vett) szülők gyermekei is.

Látható, hogy a veszélyeztetett gyermekek négy főcsoportba vannak felsorolva. Ezek az anyagi, a környezeti, magatartási és egészségi problémákból tevődnek össze. Ezen belül a környezeti főcsoportba tartozó veszélyeztetett gyermekek aránya 68%, ami a legmagasabb. Ide tartoznak a bántalmazott, az elhanyagolt és az iskolai erőszakban áldozati csoportba tartozó gyermekek, valamint a szülők életvitele, a családszerkezet, a szülők egészségi problémái, a lakhatási problémái és a kortárs csoportok negatív hatásai miatt veszélyeztetett gyermekek. Második

helyen a veszélyeztető tényezők között az egészségügyi főcsoport szerepel, melynek aránya 15%. Ebbe a főcsoportba azok a gyermekek tartoznak, az egészségi állapotuk szerinti szükséges ellátásokhoz való hozzájutást a szülők nem, vagy csak részlegesen biztosítják. Tehát látható, hogy ebbe a két főcsoportba tartozik a veszélyeztetett gyermekek 83%-a.

A környezeti főcsoportból itt most két probléma kerül kiemelésre, mert a bántalmazott és elhanyagolt gyermekek arányának bemutatása a következő bekezdésben olvasható. A szülők (család) életvitele és életvezetési problémái miatt 23, a lakhatási problémák miatt 12 gyermek van veszélyeztetve. A szülők életvezetése és a család életvitele azért a kiemelkedően súlyos veszélyeztető tényezők közé tartozik, mert ezek a tényezők (*szerhasználat, deviáns életvitel stb.*) súlyos torzulásokat eredményeznek a gyermek személyiségfejlődésében és gátolják az egészséges erkölcsi és szellemi fejlődést. Ha ilyen esetekben nem történik eredményes beavatkozás az ellátórendszer részéről, akkor létrejön egy transzgenerációs probléma.

9. ábra veszélyeztetettként nyilvántartott gyermekek (N=121)

A veszélyeztetett gyermekekben is kiemelten súlyosan vannak veszélyeztetve azok a gyermekek, akik elhanyagolásnak vannak kitéve, vagy bántalmazás valamilyen formáját szenvedték el (10. ábra). Ezek a gyermekek közül többen hatósági intézkedéssel – többnyire védelembe vétellel – érintett gyermek. Gyermekbántalmazás esetén a zéró tolerancia jegyében minden esetben tájékoztatással él a Szolgálat a rendőrség, a gyámhivatal, és a kerület jegyzője felé, amennyiben a jelzést követő feltárás során valószínűsíthető, hogy a jelzett probléma jelen van a családban. Ez nem jelenti az automatikus hatósági intézkedés elrendelését, mert sok esetben egyszeri esetről van szó és ilyenkor célravezetőbb a szociális munka eszközeivel segíteni a családot, mint indokolatlanul hatósági intézkedés keretébe utalni a problémát. Ilyen formájú segítő folyamatban lényegesen nagyobb a szülők együttműködési hajlandósága, ezért a sikeres kimenetel is jobban prognosztizálható. Emellett nagyon fontos, hogy a zéró tolerancia elvét ugyan szem előtt tartva, de különbséget tudjanak tenni az egyszeri fizikai bántalmazás és a rendszeresen, nevelési célzattal történő fizikai bántalmazás között.

Ezen a téren a Gyvt. és a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 2024. évi módosítása jelentős szankciókat helyez kilátásba mind a jelzőrendszer, mind a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtók felé, ezért nem lehet azt mondani, hogy 2025-re megnőtt a bántalmazott gyermekek száma, inkább azzal lehet jellemezni a folyamatot, hogy a jelzési kötelezettség szigorúbb teljesítése a látencia csökkenését eredményezte.

A Szolgálatnál 55 fő ebbe a csoportba tartozó gyermek van nyilvántartva. A beérkező jelzések közül 13 esetben volt valószínűsíthető, illetve nyilatkozott úgy a család, hogy a jelzett esemény megtörtént. Ezekben az esetekben kivétel nélkül kezdeményezte az intézmény a gyermek védelembe vételére való javaslattételt.

Az összes veszélyeztetett gyermek 45,5%-a szenvedte el a bántalmazás vagy az elhanyagolás valamely formáját, ami rendkívül magas aránynak számít, hiszen majdnem minden második gyermeket érinti ez a probléma. A gyermekek 98,1%-a szenvedett el lelki vagy fizikai bántalmazást, illetve elhanyagolást, és 1,9%-át bántalmazták szexuálisan. Ezeknek a cselekményeknek mindegyike családon belül történt, szülő, testvér, vagy más hozzátartozó által.

10. ábra elhanyagolt és bántalmazott gyermekek (N=55)

Egyéb szakmai tevékenység

Szólni kell azokról a szakmai tevékenységekről is, melyek a statisztikai adatokban nem manifesztálódnak, nagy jelentőséggel vannak a Szolgálat szakmai tevékenységére és a külső megítélésére. Az intézmény munkatársai aktívan részt vesznek a Fővárosi Áldozatsegítő Fórum és a Területi Szakmatámogatási Rendszer munkájában. Képviselik az intézményt a szociális szakma jelentős konferenciáin és részt vesznek szakmai munkacsoportok munkájában. Ezekben a fórumokon a szakmai munka mellett jó lehetőség nyílik új szakmai kapcsolatok kiépítésére, jó gyakorlatok átvételére, és az ágazati irányításban dolgozó vezetőkkel való közvetlen kommunikációra. Az intézményben dolgozók az alapképzettségen kívül rendelkeznek olyan

speciális végzettségekkel, melyet a napi munkájukban kamatoztatni tudnak, illetve rendelkeznek mesterdiplomával, emellett folyamatosan vesznek részt képzéseken. Jelentős tevékenységet képvisel még az asszisztensek munkája. Ők fogadják a Szolgálathoz érkező telefonokat, kezelik és iktatják a bejövő és a kimenő hivatalos levelezést, illetve fogadják a beérkező ügyfeleket. Aktív tagjai a szakmai team munkának, részfeladatot vállalnak a szakmai tevékenységekben.

III.1.2. Család és Gyermekjóléti Központ

A Szolgáltatási Központon, mint intézményen belül 2016. január 1-től kötelezővé vált a Központ létrehozása, amely új, speciális szolgáltatások bevezetését is jelentette a hatósági ügyekben felelős esetmenedzseri munka mellett. A Központ egyrészt a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységeket lát el, másrésztől speciális szolgáltatásokat nyújt (készenléti ügyelet, kapcsolattartási ügyelet, óvodai- iskolai szociális munka, kórházi szociális munka, szociális diagnózis), valamint speciális szakembereket biztosít (pl.: jogász, pszichológus, fejlesztő pedagógus, stb.), továbbá a Szolgálat szakmai munkáját is támogatja. Az észlelő- és jelzőrendszer fontos részét képezi a család- és gyermekjóléti központok által nyújtott készenléti szolgálat, amely egy állandóan hívható telefonszámon érhető el, és melynek célja a Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő tájékoztatás, tanácsadás és segítségnyújtás biztosítása.

A Család és Gyermekjóléti Központ jelenlegi szolgáltatásai:

- hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekvédelmi tevékenységek,
- észlelő- és jelzőrendszeri koordináció,
- kapcsolattartási ügyelet,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat,
- bölcsődei, óvodai- és iskolai szociális munka,
- kórházi szociális munka,
- szociális diagnózis készítés,
- pszichológiai szolgáltatás,
- család- és párterápia, mediáció,
- jogi tanácsadás.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekvédelmi tevékenységek

A hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekvédelmi tevékenységeket az esetmenedzserek végzik. A feladatukhoz tartozik, hogy amennyiben a gyermekjóléti szolgálat az alapellátás keretein belül nem tud megfelelő segítséget nyújtani egy családnak egy gyermek veszélyeztetettségének megelőzésében, az esetmenedzserrel közösen hatósági intézkedésre tett javaslatot fogalmaznak meg a gyámhatóság felé. A javaslatot a Központ munkatársa küldi el a gyámhivatal részére. A javaslat lehet védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, illetve nevelésbe vétel. Az esetmenedzseri feladatok a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amelynek célja, hogy hozzájáruljon a kerületben élő gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, a családban történő nevelkedésükhöz, a kialakult veszélyeztetettség

megszüntetéséhez, további veszélyeztettség megelőzéséhez, illetve a már családjából kiemelt gyermekek hazagondozásához. A hatósági intézkedés mentén végzett munkában szoros az együttműködés a Központ, a Szolgálat, a Gyámhivatal és a jelzőrendszeri tagok között. Az esetmenedzseri tevékenységhez tartozik továbbá a családba fogadással családhoz került gyermekek és az utógondozás alatt álló gyermekek és családjaik nyomon követése és az ezzel kapcsolatos feladatok ellátása.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés indulhat a gyermek/szülő kérelmére a Szolgálat/, vagy Központ, vagy más hatóság/intézmény/személy kezdeményezésére, illetve hivatalból a gyámhivatal intézkedésével, vagy más beutaló szerv, a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés végrehajtási intézet parancsnoksága intézkedése alapján. A Központ az ideiglenes hatályú elhelyezésre irányuló javaslata során vizsgálja, hogy van-e a gyermek nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülő vagy más hozzátartozó, illetve személy. Amennyiben van, erre javaslatában felhívja a gyámhivatal figyelmét.

A Központ javaslatot tesz a gyermek:

- védelembe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- megelőző pártfogására, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- nevelésbe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- családba fogadására, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- családbafogadó gyám kirendelésére,
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- gondozási helyének megváltoztatására,
- a gyermekek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

A hatósági intézkedés során előírt feladat igazán akkor lehet eredményes, ha a családtagok részéről önkéntesség és változni, változtatni akarás mutatkozik és hajlandóak közösen dolgozni a kitűzött cél érdekében, amely során szoros az együttműködés a Központ, a Szolgálat, a Gyámhivatal és a jelzőrendszeri tagok között.

Általános esetmenedzseri feladatok az ügyfelek fogadása, adminisztrálás, segítő folyamatok koordinálása, esetkonzultáción, esetmegbeszélésen, esetkonferencián való részvétel, családlátogatás, az ügyekbe bevont egyéb szakemberekkel megbeszélések lebonyolítása, idézésre, meghívásra tárgyaláson való megjelenés. Kiemelkedő jelentőségű feladata a szakmai teameken, esetmegbeszéléseken való rendszeres részvétel.

A hatósági intézkedéssel érintett a gyermek és a család motiválása, szakszerű segítése a veszélyeztetettséget okozó problémák megszüntetése és a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, vagy ha már a gyermeket kiemelték, a sikeres hazagondozása a fő cél. Ehhez az esetmenedzser sok esetben mentálhigiénés szakembereket von be a segítő folyamatba úgy, mint pszichológusok, terápiás munkatársak, mediátorok. A legtöbb esetben

elengedhetetlen az oktatási és nevelési intézmények bevonása a segítő folyamatba, részletes feladatok mentén. Kiemelkedő jelentőségű az óvodai és iskolai szociális segítők szerepe, hiszen ők az intézményekben folyamatosan nyomon tudják követni a gyermeket.

2025-ben a központnál 39 fő veszélyeztetett gyermek ügyében jártak el az intézmény munkatársai, amely 26 családot érintett. A gyermekek veszélyeztetettség szerinti eloszlása (11. ábra) jól mutatja, hogy a gyermekek legnagyobb arányban a családjukon belül vannak veszélyeztetve. A veszélyeztetés formái a család életvitele, valamint a gyermek fizikai, vagy lelki bántalmazása. Ebben a három csoportban 30 fő gyermek érintett, ami 77%-ot jelent. Ezen belül a legmagasabb a család életvitele miatt veszélyeztetett gyermekek száma, ami 47%. Ez az összes nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek 36%-a. Ez a mutató jelzi, hogy az intézménnyel kapcsolatba kerülő családok esetében jelentős mértékben jelen van a diszfunkcionális működés, amely gyakran a gyermek fizikai vagy lelki bántalmazását eredményezi. A válási problémák miatt, nagyon sok esetben más kerületi vagy járási Központtal kell együtt dolgozni különélő szülő miatt. Ilyen közös tevékenység az év során 12 család esetében valósult meg. Ezeknek az eseteknek az sajátosságuk, hogy csak a szakemberekkel való egyeztetések után lehet átfogó képet kapni a fennálló helyzetről.

Az intézmény 26 esetben tett védelembé vételi ügyben javaslatot, amelyből 12 fő gyermeket vettek védelembé. 14 esetben az intézmény nem javasolta a hatósági intézkedés elrendelését. Családbafogadással 6 fő gyermek került elhelyezésre. Ezekben az esetekben a gyermek a családján belül veszélyeztetett helyzetben van, vagy a szülők távolléte, illetve halála miatt a gyermek törvényes képviselője nem biztosítható. A hatósági eljárásban, ha a gyermek családból való kiemelése felmerül mindenekelőtt vizsgálni kell, hogy a tágabb családjában, vagy a család ismeretségi körében van-e olyan alkalmas személy, akinél a gyermek elhelyezhető, és vállalja-e a gyermekről való gondoskodást. Ilyenkor a családbafogadást rendelik el, és a családbafogadó gyakorolja a szülői felügyeleti jogokat és köteles teljeskörűen gondoskodni a gyermekről.

11. ábra veszélyeztetettség oka szerinti eloszlás

Ideiglenes hatályú elhelyezésre 3 fő, külön élő szülőnél való ideiglenes hatályú elhelyezésre 2 fő és nevelésbe vételre 6 fő gyermek esetében volt szükség javaslatételre, de a korábbi elrendelések tekintetében 9 fő nevelésbe vett gyermek ügyében érintett az intézmény.

Észlelő- és jelzőrendszeri koordináció

2025-ben több alkalommal történt szakmaközi megbeszélés. 2025. évben kitűzött cél volt újabb jelzőrendszeri tagokkal együttműködés kialakítása, valamint a már meglévő szakmai kapcsolatok elmélyítése.

Szakmaközi megbeszélések az alábbiakkal:

1. I. kerületi Rendőrkapitányság: bántalmazás esetén a rendőrségi protokoll megismerése, a távoltartási végzés kérésének menetével együtt.
2. Fogadó Pszichoszociális Szolgálat: közös együttműködési pontok keresése, közös esetek átbeszélése.
3. I. kerületi Pedagógia Szakszolgálat: közös esetek és ügymenetek átbeszélése.
4. Óvodapszichológusok és Iskolapszichológusok: jelzés útja a Gyermekjóléti Szolgálatnál, közös esetek átbeszélése.
5. Budavári Városfejlesztő és Vagyonkezelő Kft.: közös ügyek mentén egyeztetés, hogy milyen segítséget kaphatnak az ügyfelek. A Vagyonkezelő munkatársai időben jeleznek (akár kis problémákról is) a Szolgálat felé. Hátralékos kliensek ügyeinek átbeszélése, jelzése a Gyermekjóléti Szolgálat felé.
6. Benita Gyermekvédelmi Szolgáltató: a gyermekvédelmi szakellátás megismerése és a nevelőszülői hálózat átbeszélése. A gyermekjóléti szolgáltatás jelentőségét beszélték át, hogy mennyire fontos a szakellátás és az alapellátás együttműködése.
7. Maros utcai Rendelőintézet Pszichiátriai Gondozó vezetőjével, a jelenlegi közös esetek átbeszélése, kliensek delegálása állt a fókuszban.

Esetkonferencia:

17 alkalommal került sor esetkonferencia megszervezésére a családjában nevelkedő gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. 14 esetkonferenciát a Szolgálat szervezett meg, 3 esetkonferenciát pedig a Központ. Esetkonferencia megszervezésére szakmai protokoll szerint akkor van szükség, ha a gyermek veszélyeztetettsége már eléri azt a mértéket, amikor felmerül a hatósági intézkedésre való javaslatétel szükségessége. Ezen a fórumon lehetősége van a szakembereknek és a családoknak egy olyan megoldási terv kidolgozására, amely megvalósulása megelőzheti a hatósági intézkedést.

Kapcsolattartási ügyelet

Felügyelt kapcsolattartást a bíróság akkor rendel el, ha a különélő szülővel való kapcsolattartás során a gyermek biztonsága másként nem biztosítható. Ilyen esetekben a bíróság határozata alapján felügyelt kapcsolattartást, vagy ha ez nem indokolt, akkor kapcsolattartási helyszínt biztosít a Szolgálat. Kapcsolattartásra pénteki napon 14⁰⁰ és 18⁰⁰ óra közötti időpontban van

lehetőség. Az érintett családok a bírósági ítélet után kötelesek felvenni intézménnyel a kapcsolatot. Az első találkozón (*nulladik alkalom*) még nem a kapcsolattartás valósul meg, hanem a család és a szakemberek megkötik a 3 oldalú megállapodást, megismerik a szabályokat. A kapcsolattartáson tapasztaltokról a felügyeletet ellátó munkatársak feljegyzést készítenek a tapasztalataikról az ítéletben szereplő módon és rendszeresen tájékoztatják az elrendelő hatóságot.

A kapcsolattartásokon az intézmény munkatársai a tapasztalataikról feljegyzést készítenek, melyet minden alkalommal megküldenek az elrendelő hatóság felé. Amennyiben szükséges, javaslatot tesz az intézmény más kapcsolattartási forma elrendelésére. 2025-ben 5 családot, összesen 7 fő gyermeket érintett ez a szolgáltatás. 1 esetben anyai kapcsolattartás, 3 esetben apai kapcsolattartás és 2 esetben nagyszülő kapcsolattartás ilyen formában történő megvalósulását írták elő. Összesen 46 alkalommal biztosította az intézmény szolgáltatást. Általános tendencia, hogy az ilyen kapcsolattartások háttérben kivétel nélkül a szülők egymás közötti, illetve a szülők és a nagyszülők közötti megromlott viszony az ok.

Jelzőrendszeri készenléti szolgálat

A jelzőrendszeri készenléti szolgálat célja a Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A feladatot az intézmény munkatársai a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 110. §-ában meghatározott, a készenlét szabályozása szerint, időszakos váltásban látják el. Készenléti szolgálat esetében az intézmény nyitvatartási idején túl nyújt információs segítséget a telefonos készenléti szolgálat. A készenléti szolgálat egy alapvetően a munkaidőn kívül állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával kerül megszervezésre. A szolgáltatás nyújtása heti beosztású - hétfőtől hétfőig tartó - forgó rendszerben a Szolgálat több kollégája által történik. A készenléti szolgálatot ellátó esetmenedzser, vagy családsegítő az adott hét elején átveszi a készenléti mobiltelefont, illetve az információs és adminisztrációs füzetet, melyeket a következő hét elején visszaszolgáltat. Az információs és adminisztrációs füzet a szolgáltatáshoz nélkülözhetetlen, illetve a hasznos címeket, telefonszámokat, elérhetőségeket, adatokat tartalmazza, továbbá hívás esetén ebbe kerül rögzítésre a hívás ideje, az igénybe vevő adatai, a probléma és a segítő tevékenység rövid leírása.

2025-ben 27 alkalommal éltek a készenléti szolgálat lehetőségével. 14 esetben az intézmény ügyfelei keresték meg az intézményt és 5 alkalommal illetékességi területen kívülről hívták a szolgálatot és kértek információt vagy segítséget, továbbá 8 alkalommal névtelenül tettek jelzést a készenléti telefonra.

Bölcsődei, óvodai és iskolai szociális munka

2018. szeptember 1-től kötelező feladat minden Központban és a kerülethez tartozó oktatási-nevelési intézményekben a bölcsődei, óvodai és iskolai szociális munka. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja és feladata az aszociális munkamódszereinek és eszközeinek felhasználásával az óvodás- és iskoláskorúgyermekek, tanulók sikeres előmenetelének támogatása, egészségfejlesztése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult

veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködés. Ezen feladatok elvégzését az intézmény munkatársai az egyéni, csoportos és közösségi szociális munkával igyekeznek biztosítani. A szülő- és gyermek kliensek számára szolgálnak segítő beszélgetéssel, tanácsadással és szükség esetén továbbítják az esetet, ha az már a kompetenciahatáraikon, illetve feladatellátásukon túlmutat.

2022. októberében elkészült „Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység módszertani útmutatója”, amely elméleti és gyakorlati segítséget nyújt a kötelező feladatok elvégzéséhez. Tartalmazza az óvodai- iskolai segítő tevékenység fogalmát, céljait, munkaformáit, személyi és tárgyi feltételeit, a közösségi, csoportos és egyéni segítő tevékenység folyamatát, az együttműködési kereteket a saját teamben, az intézményben és az oktatási-nevelési intézményben. Kitér a kompetenciahatárookra és a dokumentációra.

2025-ben minden nevelési-oktatási intézménnyel aktív kapcsolatban állt az intézmény, az együttműködés hatékonynak bizonyult. Általánosságban elmondható, hogy az iskolák elfogadják az iskolai szociális segítő jelenlétét, segítségét. Az együttműködés szempontjából kiemelendő az iskolapszichológusokkal való közös munka, a rendszeres konzultáció mellett döntő többségében közösen tartják az osztályfoglalkozásokat és egyéb projektek megvalósításán is együttműködnek. Segítik a pedagógusokkal való kapcsolatfelvételt és bizalmi kapcsolat kialakítását, valamint a jelzőrendszer működtetésében is aktívan részt vesznek. Két intézményben gyermekvédelmi teamet alakult, amely a teammunkára pozitív hatást gyakorol.

Említésre méltó továbbá az iskolai egészségügyi szakemberekkel való partneri viszony. Az iskolaorvosi feladatokat mind a négy intézményben ugyanazon doktornő látja el, aki proaktív, kezdeményező, gyermekvédelmi szempontoknak különös figyelmet szentel.

A csoportfoglalkozás megtartása iránti felkérések főként a függőségek, illetve konfliktuskezelés és anti-bullying témakörökre érkeztek. Kiemelendő továbbá a pedagógusokkal folytatott konzultáció és a szülői fogadóórákra történő bekapcsolódás, melyek részben a gyermekvédelmi jelzés küldéséről történő egyeztetések. A folyamatban lévő ügyek, esetek mentén az illetékes családsegítő, családgyógyász kollégákkal való kapcsolattartásban is kéri az intézmények a segítségét.

Az iskolai szociális munka csoportos színtere nagyobb fókuszba került, főként függőségekkel kapcsolatos óratartásra érkezett felkérés, illetve a csapatépítő és készségfejlesztő alkalmak voltak még jellemzőek, de több alkalommal volt szükség hospitálásra is. A fogadóóra keretében volt szülőkonzultáció, illetve diákokkal folytatott egyéni segítő beszélgetés. Számos alkalommal történt eszmeforgatás, illetve a pedagógusokkal való konzultáció. A folyamatban lévő ügyek mentén az illetékes családsegítő kollégák kapcsolatot tartottak tantestülettel, tantestületi üléseken vettek részt.

Szilágyi Erzsébet Gimnázium

Az intézménnyel folytatott munkában kiemelendő a más segítő szakemberekkel (iskolapszichológus, fejlesztőpedagógus, védőnő) való együttműködés, akik aktívan segítik (az egyes ügyek mentén) a pedagógusokkal való kapcsolódást. Több tanárral sikerült rendszeres

kapcsolatot kialakítani, akik proaktívak, felkeresnek tanácsért, segítségkérés céljából. A tavaszi félévben egy 8. osztályos tanuló ügyét kísérte az intézmény munkatársa aktívan, kapcsolatot tartott a szociális segítő a szülővel, családsegítővel, hivatalos ügyeik intézésében, szolgáltatásokba történő delegálásban segítettük a családot, illetve jelzés küldése is szükségesnek mutatkozott. Csoportfoglalkozásokra is van igény, de ebben kevésbé kezdeményezők az osztályfőnökök. A jelzések kapcsán az iskola nyitott és együttműködő. A jelzéssel érintett szülői fogadóórákon számítanak az intézmény munkatársainak részvételére, a gondviselőkkel történő kommunikációban aktív segítségre is igény mutatkozik.

Kosztolányi Dezső Gimnázium

Az együttműködés tekintetében az év során fokozódó aktivitás mutatkozott. Az ügyek döntő többségében kérik a közreműködését a szociális segítőnek, a pedagógusok nyitottabbak, többekkel sikerült rendszeres kapcsolattartást kialakítani. A tantestületi értekezletekre és iskolai programokra is invitálják az intézmény munkatársait, befogadóak az újító kezdeményezések tekintetében. Jelzések kapcsán is tapasztalni a nyitást, illetve a területileg más illetőségű ügyekben igénylik a közvetítői feladatokat vállalását.

Az iskolában heti rendszerességgel tartot az intézmény munkatársa fogadóórát. Az első félévben viszonylag rendszeresen megvalósultak a havi gyermekvédelmi megbeszélések az iskolavezetéssel, ahol több aktív esetet kísérték figyelemmel. A második félévben az esetkonzultációk a gyermekvédelmi munkacsoport fókuszába kerültek, de több alkalommal történt megbeszélés az igazgatósággal is egy-egy ügy mentén. Ősszel a 9/B osztályban zajló konfliktusok, bullying kezelése vált hangsúlyossá. Az egyéni segítő beszélgetések mellett 9 fő gyermek szüleit volt szükség behívni fogadóórára, csoportfoglalkozás kezdeményezésével Fazakas Mátyás pszichológus kollégá közreműködésével az osztályban.

- **Szülő Klub**
A tavasz folyamán egy öt alkalmas online szülőklub indult az iskolapszichológussal közösen, kamaszkor témájában. Az alkalmak nyitottak voltak, melyeken átlagosan 10 fő vett részt. Az első alkalommal a kamaszkor pszichológiájával foglalkoztak, majd a kommunikáció és határok téma került megbeszélésre. A harmadik alkalommal az online és offline biztonság volt a fókuszban, majd a kortárs kapcsolatok. Az utolsó fórumon a stressz és szorongás kezelése témájával foglalkoztak, zárásként bemutatásra került az iskolai szociális segítés, az intézmény és szolgáltatásainak népszerűsítése.
- **Gyermekvédelmi Munkacsoport**
Szeptembertől két újítás is bevezetésre került. Egyfelől megalakult a gyermekvédelmi munkacsoport, melyben a fejlesztőpedagógusok, az iskolapszichológus mellett iskolai szociális segítőként vannak jelen az intézmény munkatársai. Kétheti rendszerességgel történtek a találkozások és az aktualitások átbeszélése mellett elindították az egyes osztályfőnökökkel történő konzultációt is. Itt van lehetőség

átbeszélni az egyes tanulókkal kapcsolatosan felmerülő problémákat, osztályszintű nehézségeket.

- **Kortárs Segítő Csoport**

Az iskolapszichológus vezetésével újtárra indították a kortárs segítés intézményét. Az őszi félévben 4 alkalommal tartottak az intézmény munkatársai foglalkozást a kortárs segítő diákoknak és mentor tanáraiknak. A foglalkozásokon átlagosan 10-12 fő volt jelen. A csoport az április diákönkormányzati napon fog aktívan bemutatkozni.

Lisznai Utcai Általános Iskola

Az iskola kapcsán kiemelendő a pedagógusokkal való együttműködés. A tanárok nyitottak, proaktív módon keresik az intézmény az osztályukkal, egyes tanulókkal kapcsolatos nehézségek kapcsán, tájékoztatást nyújtanak az aktualitásokról vagy ventilálnak egy-egy megterhelő szituáció kapcsán. Szinte minden osztályfőnökkel rendszeres a kapcsolattartás, de főként a felső tagozatok osztályfőnökeivel keresik egymást kölcsönösen. Emellett az iskolapszichológussal és az iskola egészségügyi személyzetével is aktív munkakapcsolatban van az intézmény, gyakran konzultálnak információcsere céljából. Az iskolavezetés részéről partneri kapcsolat tapasztalható. A gyermekvédelmi jelzések kapcsán általánosságban elmondható, hogy rutinosak, egy-egy esetben kérnek aktívabb segítséget vagy mutatkozik igény a jelzés szükségességének megerősítésére. Csoportfoglalkozások tekintetében elsősorban az iskolapszichológust keresik fel, az ő invitálása révén csatlakozik be az intézmény munkatársa az óratartásokba. Ugyanakkor egy pedagógus célzottan kért osztálya kapcsán többször segítséget, kérte fel az intézményt prevenció foglalkozás tartására. A hospitálások száma pedig továbbra is kiemelendő az intézmény tekintetében.

Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola

Az intézményi fogadóóra idejében leginkább az iskolapszichológussal kerül sor konzultációra, aki tájékoztatja a szociális segítő az aktualitásokról. Az iskolában művészeti jellegéből fakadóan felülreprezentált a pedagógusok és az egyéni foglalkozások száma, mely nehezebbé teszi széleskörű elérést. Ezáltal a tanárokkal közvetítés révén, az iskolapszichológus által tud az intézmény munkatársa kapcsolatba kerülni, vagy az esetekről konzultálni. Az iskolavezetés alapvetően nyitott, de leginkább az iskolapszichológust kéri fel az esetek menedzselésére. Csoportfoglalkozásokat illetően a tavaszi félévben nyitottak, kezdeményezőek voltak az osztályfőnökök. A 7. és 8. osztályban tartottunk csoportfoglalkozás sorozatot függőségek témájában, illetve egy felsőcsalogató foglalkozást a 4. osztályban.

- **Gyermekvédelmi team**

Közösen megfogalmazott igények mentén márciusban megalakult a KZMK gyermekvédelmi teamje az iskolapszichológus vezetésével. A csoportnak 6 fő állandó tagja van, az iskolai védőnő, az iskolapszichológus, a fejlesztőpedagógus, az iskolai szociális segítő és két további pedagógus. A team igyekszik háromheti rendszerességgel ülésezni.

Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium

Több foglalkozást, egyéni beszélgetést, pedagógus konzultációt és szülő konzultációt megtartására volt lehetőség. A pedagógusok keresik a segítőt, ha olyan eset van, amely gyermekvédelmi eset lett. Iskolapszichológusokkal kiváló az együttműködés. A mentálhigiénés team szeptemberben újra indult. Az iskolai védőnővel és az iskolaorvossal minden héten történik megbeszélés, leginkább étkezési zavarokkal küzdő tanulókról, vagy önbántalmazás esetében jeleznek az intézmény felé. Egy eset volt, amikor a tanuló az iskolában alkoholt fogyasztott és az iskolaorvos mentőt hívott hozzá, detoxikáció céljából.

Toldy Ferenc Gimnázium

Az együttműködés új alapokra helyeződött. Új megbízott iskolaigazgató lett az intézmény élén. Élenjáró gimnázium révén a pedagógusok felkészültek és ők maguk is tartanak foglalkozásokat. Új iskolapszichológus érkezett 2025. szeptemberében, aki tapasztalt szakember, a pedagógusok és a vezetőség is megbízik benne. Sikerült vele jó kapcsolatot kialakítani és ennek révén elkezdődött a közös munka az iskolában. Tanári és gyermek megkeresés is volt, szülőkkel is sikerült felvenni a kapcsolatot. 1 gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatban többször is sikerült az együttműködés az iskolával.

Budavári Általános Iskola

A Budavári Általános Iskolában a legkiemelkedőbb az együttműködés. Kis létszámú iskola, kislétszámú tantestülettel. Az iskolapszichológussal jó az együttműködés, minden hét esetmegbeszéléssel kezdődik. A legtöbb diákot ismerik az intézmény dolgozói táborokból, órakeről, csoportról. A pedagógusok itt is túlterheltek, egyre kevesebb órát tudnak bármilyen kompetenciafejlesztésre átadni. Az iskola vezetése és a pedagógusok is sokszor keresik a szociális segítőt, behívják, ha a szülőkkel konzultálnak. Ebben az iskolában van a legtöbb szülővel kapcsolata az intézménynek, sokszor keresik a segítőt nevelési gondokkal vagy az osztályon belüli nézeteltérések miatt. Több szülői értekezleten is részt vett a szociális segítő. 2025-ben is több gyermekvédelmi jelzés történt. A gyerekek is bizalommal vannak a szociális segítő felé, voltak olyan gyerekek, akik megkeresték, ha nézeteltéréseik voltak diáktársakkal, szülőkkel vagy pedagógusokkal.

Hunfalvy János Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Technikum

A 2025. évben több csoportfoglalkozást tartott a szociális segítő a különböző osztályokban. Legtöbb csoport drogreprevenció témában és csapatépítésben volt. A tanári kar több pedagógusa is kereste a segítőt, legtöbb esetben az osztályban levő ellentétek miatt vagy esetleg a tantestületen belüli nézeteltérések átbeszélésére. A mentálhigiénés teamnek sok ötlete van, de a megvalósítás nehezebben megy. Az iskolavezetésével is könnyebb volt a közös munka a 2025-ös évben. Több esetben is konzultáltak, illetve jobban bevonták a szociális segítőt az iskolai életbe, közösségi programokba is.

Batthyány Általános Iskola

Az év során 32 fő tanulóval kapcsolatban érkezett megkeresés, melyek közül 12 esetben vált szükségessé jelzés küldése a családsegítő, gyermekjóléti szolgálatok felé. Több alkalommal került sor iskolán belüli eszmegbeszélésekre, részben a szülők bevonásával. Az egyéni esetkezelés mellett hangsúlyos szerepet kaptak az órai megfigyelések, a segítő beszélgetések, illetve a konfliktuskezelés resztoratív szemléletű alkalmazása. Az év folyamán több csapatépítő és prevenciós csoportfoglalkozás is megvalósult, különös tekintettel a függőségek megelőzésére.

Petőfi Sándor Gimnázium

20 fő tanulót érintően történt megkeresés, ezek közül 7 esetben küldtek jelzést a családsegítő, gyermekjóléti szolgálatok felé. Az eszmegbeszélések jellemzően a szülők aktív részvételével zajlottak, ami elősegítette a közös megoldáskeresést. Az év során több prevenciós és csapatépítő foglalkozás valósult meg az iskolapszichológussal együttműködésben, valamint 2 pályaorientációs workshop, illetve a mentálhigiénés naphoz kapcsolódó program is megrendezésre került.

Tandem Gimnázium és a Szent Gellért Általános Iskola és Gimnázium

4 fő tanulóval kapcsolatban érkezett megkeresés, közülük 3 fő gyermek ügyében került jelzés megküldésre a szolgálatok felé. A 10/B osztály számára tartott a szociális segítő K.I.A.B.Á.L. foglalkozást.

Óvodai és bölcsődei szociális segítő tevékenység

Az együttműködést tekintve 2025-es évre is elmondható, hogy a bölcsődékkal, óvodákkal való közös munka jól alakult. A személyes jelenléteket igénylik, s már egyre több óvoda hívja meg szülői értekezletre a szociális segítő, hogy a szülőket közvetlen módon is tudák tájékoztatni az óvodai szociális segítség lehetőségeiről, az intézmény segítségnyújtási formáiról, szolgáltatásokról. Ezen felül – a nyár kivételével – minden hónapban online gyermekvédelmi munkaközösség tagjaiként részt vesznek az intézmény szociális segítői a kerületi óvodák gyermekvédelmi felelőseinek megbeszélésén. Személyes jelenléteket alkalmával, az óvónőkkel és fejlesztőpedagógusokkal is van alkalom konzultálni egy-egy gyermek kapcsán, illetve egy alkalommal közös megbeszélést tartottak az óvodapszichológusokkal és fejlesztőpedagógusokkal, melyet a jövőben szeretnének rendszeresebben megszervezni, egyfajta mentálhigiénés csapat létrehozni a gördülékenyebb közös munka reményében. Az intézményeket heti rendszerességgel látogatják, illetve – a bölcsődék kivételével - részt vesznek az érintett intézmények megbeszélésein, valamint rendszeresen felkeresik az óvodai csoportokat is, ami lehetőséget teremtett arra, hogy konkrét helyzetek kapcsán egyeztetni tudjanak az óvodapedagógusokkal és kisgyermeknevelőkkel.

A személyes jelenlétek során alkalom nyílt konzultálni az óvodapedagógusokkal, pszichológusokkal és a fejlesztőpedagógusokkal egy-egy gyermekkel kapcsolatban. Továbbra is az a tapasztalat, hogy a jelzések megtétele során az óvónők egy része bizonytalan a helyzetek súlyosságának megítélésében, illetve egyes esetekben segítségre szorulnak a jelzések megfogalmazásában. 2025-ös évben a jelzőrendszeri tanácsadó közreműködésével valamennyi intézmény tájékoztatást kapott az aktuális jogszabályi változásokról, valamint lehetőség nyílt a felmerülő nehézségek átbeszélésére is. A beszoktatást követően a szociális segítők részt vesznek szülői értekezleteken, ahol az intézmény munkatársai tájékoztatják a megjelent szülőket a szociális segítői munkaköréről, illetve a Központnak az I. kerület lakosai számára ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásairól. Ezek mellett megnőtt az óvodák által megtartott fogadóórákon történő részvétel, egyre több ilyen esetben kérnek segítséget az óvoda számára kiemelkedő jelentőségű ügyben, és egy alkalommal gyermekjogi témában tartott előadást az intézményvezető-helyettes és a Központ szakmai vezetője.

Táborok

Az óvodai és iskolai segítők feladatkörébe tartozik az iskolai szünetekben szabadidős tevékenység szervezése keretében a táboroztatás, 2025-ben is két tábor került megszervezésre. Az elmúlt évben hatodik alkalommal került megszervezésre a Katica tábor. A tábor célkitűzése nem változott, arra törekedtek a munkatársak, hogy a gyerekek számára megteremtsék a szabad játék és az önszerveződő, együttműködésen alapuló időtöltés lehetőségét. Ennek érdekében olyan helyszínek kerültek kiválasztásra, ahol kevés kötelező szabály elegendő ahhoz, hogy a gyerekek biztonságban megélhessék a természettel és egymással való kapcsolódás örömeit. A játékok (labda, tollas, ügyességi labdajátékok) mellett a munkatársak ösztönözték a gyermekeket arra, hogy kreatív módon használják fel a természet adta lehetőségeket, eszközket. Hangsúlyt fektettek az ismeretszerzésre is. Ez úgy került megvalósításra, hogy a főváros által szervezett gyermekprogramok közül választottak: Élménynap a Fővárosi Állat- és Növénykertben, és a Kiscelli Múzeum, „Nyomozz velünk a Múzeumban!”

A gyerekcsapat összetétele 6 fő fiú és 6 fő lány. Korosztály szerint kettő 6 éves, kettő 7 éves, három 9 éves, négy 10 éves, és egy 12 éves gyerek volt. A korábbi évekhez hasonlóan a gyerekek nagyon élvezték a szervezett programokat és az önfeledt, szabad játékot a természetben. Az öt nap alatt a csoport megjárta azokat a fejlődési fázisokat, amelyek szükségesek a kiegyensúlyozott, biztonságos együttlét kialakulásához. Közös játék, kalandozás után a tábor végén élményekkel gazdagodva, feltöltődve búcsúztak el egymástól.

2025. július 28-tól augusztus 1-ig Tudomány és misztikum kamasz napközi tábor szerveztek az intézmény munkatársai, melynek célja az volt, hogy a kerületben élő kamasz korosztálynak hasznos időtöltést biztosítsanak a nyári szünetben. Fontos szempont volt a program tervezésekor, hogy új élményekkel és tudással is gazdagodhassanak, de külön figyelmet szenteltek a szocializációjuk megtámogatásának, a helyi kortárs közösség erősítésének. A tábor minden nap 09⁰⁰ órától 15⁰⁰ kínált programokat és a szabadidő hasznos eltöltésére lehetőséget. 12 fő kamasz vett részt a programokon, melyeket a kamasz korosztály érdeklődéséhez igyekeztek igazítani. Szerveztek csapatépítő, bemutatkozó és kvízzjátékokat, múzeumlátogatást, városismereti túrát, kézműves foglalkozást, egzotikus állatokkal ismerkedhettek meg.

Kirándulást és bingó játékot szerveztek a Fűvészkertbe, meglátogatták Nemeček Ernő szobrát. Lézerharcra is volt lehetőség a Laser Corner területén és filmvetítést is tartottak, valamint meglátogatták az ELTE TTK Természettudományi Múzeumot. Az ebédet az Egészségkonyháról rendelték, de volt lángosozás, cukrászda látogatás, hamburgerezés. A tábor bázisa a Roham utcai idősklub volt. Kisebbségi súrlódástól és konfliktusoktól eltekintve nagyon jó hangulatban teltek a programok. A konfliktusokat minden esetben megbeszélték és feldolgozták.

Kórházi szociális munka

A cél az, hogy a Központ, illetve a Szolgálat által biztosított kórházi szociális munka eredményeként felszínre kerüljenek azok az esetek, amikor a gyermek vagy szülője egészségi problémái miatt bántalmazás húzódik meg, így megelőzze ezeket az eseteket az évekig a felszín alatt, a családok otthonában rejtve maradását. Idejében felderítse és szakszerű ellátásban részesítse a gyermekjóléti szolgáltatás azokat a gyermekeket, akiknek a veszélyeztetettsége a családban előforduló elhanyagolásnak, fizikai, szexuális vagy lelki bántalmazásnak a következménye. Továbbá a szülők, nevelők ismerjék fel, ha a gyermekük nevelése során segítségre van szükségük, és éljenek annak igénybevételével.

Feladataik:

- a nőgyógyászati-szülészeti osztályon a válsághelyzetben lévő anyának és gyermekének segítséget nyújtson a gyermeket veszélyeztető tényezők megelőzésében, megszüntetésében,
- a gyermekosztályokon gyermekelhanyagolás és gyermekbántalmazás észlelése esetén jelzéssel éljen a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat, illetve a hatóság felé, a további bántalmazás megakadályozása érdekében,
- az illetékességi területén működő kórházak felnőtteket ellátó, főként a pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályaival való együttműködés.

2023. év májusában - már az előző évben megkezdett egyeztetéseiknek köszönhetően - sikerült megkötni az Észak-budai Szent János Centrumkórházzal (a továbbiakban: Kórház) az együttműködési megállapodást. A megállapodás legfontosabb részletei:

- a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi szociális munkással és védőnővel, kórházi védőnővel és kezelő orvossal együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermeke segítése,
- a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17 § (2) bekezdések szerinti intézkedések megtétele,
- az illetékességi területen működő kórház pszichiátriai és rehabilitációs osztályával való együttműködés,
- belgyógyászati osztályokra bekerülő idős betegek kórházból történő hazabocsájtása előtt egyeztetés,
- ápolási és krónikus osztályokra bekerülő idős beteg további elhelyezésnek ügyében közös esetmegbeszélés,

- a kórházi szociális munkás gyermekkel kapcsolatos krízishelyzetben segítségül igénybe veheti a Szolgáltatási Központ készenléti telefon szolgáltatását,
- a kórház szociális munkása az észlelt problémáról írásbeli (*azonnali intézkedést igénylő esetben telefonon, írásban utólag*) jelzéssel él a Szolgáltatási Központ kórházi szociális koordinátora felé.

A 2025-es évben a Kórházban kórházi szociális segítő munka során 44 esetben biztosítottak segítő munkát az I. kerületi ügyfeleknek:

• Tartós kórházi kezelés (krónikus bel. osztály és rehab.):	1
• Rendőrségi jelzés kapcsán (pszichiátria):	7
• Rendőrségi jelzés kapcsán (krónikus bel. osztály):	1
• Kórházi kísérés/ látogatás:	26
• Környezettanulmány elvégzése kórházban:	2
• Szakmaközi megbeszélés:	5
• Visszajelzés kérése kórházból való kiengedés után:	2

2025-ben gyermekkel kapcsolatban nem volt szükség kórházi szociális munkára.

Szociális diagnózis

A szociális diagnózis felvétele más típusú feladat, mint a Központban végzett tanácsadói vagy hatósági jellegű tevékenység. A szociális diagnózist készítő eszményrendszer a munkáját önálló munkakörben, a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait ellátó munkatársaktól függetlenül végzi. A munkakör betöltése képzéshez kötött. Szociális diagnózist az alábbi esetekben szükséges készíteni:

- a Szolgáltatónál megkötött megállapodás alapján nyújtott esetkezelés során
- alapellátás igénybevétele látszik szükségesnek az egyén és családja támogatására,
- az egyén közvetlenül a Központnál kér segítséget problémái megoldásában – ide nem értve a központ speciális szolgáltatását igénylőket,
- a Szolgálat vagy Központ munkatársa egy igénylője vonatkozásában annak elkészítését kéri,
- az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagja kezdeményezi a diagnózis elkészítését.

A szociális diagnózist készítő eszményrendszer a szociális diagnózist a Szociális Ágazati Portálon közzétett adatlapon készíti el.

A szociális diagnózis :

- az egyén személyi állapotára és családi kapcsolataira,
- lakhatási körülményeire,
- egészségi állapotára és esetleges fogyatékosságára,
- mindennapi életvitelére,
- egyes képességei hiányából fakadó nehézségeire, kommunikációjára,
- személyes kapcsolataira,

- munkaerőpiaci státuszára,
- krízishelyzetek kezelésére vonatkozó képességére,
- a támogatást igénylő életterületeinek felmérésére, a támogatás mértékére és számára igénybe vehető és javasolt ellátások, szolgáltatások meghatározására vonatkozó adatokat tartalmazza.

A szociális diagnózis elkészítése irányított személyes interjún alapul, a felvételhez több személyes találkozás, általában 3-4 alkalom szükséges, ebből legalább egy interjú az ügyfél lakásán készül, amennyiben az igénybe vevő hozzájárul. A szociális diagnózis felvétel javaslatával zárul, fontossági sorrend alapján kerül rögzítésre az ügyféllel közösen meghatározott probléma és az ezekhez rendelt és ajánlott szolgáltatások. A szociális diagnózist, a felvételt készítő esetmenedzser és a szolgáltatást igénylő személy is aláírja.

Az elmúlt évben három szociális diagnózis felvétel indult a kollégák jelzése alapján melyek összesen 12 szakmai tevékenységgel valósultak meg. A Szolgálat munkatársai javasolják a szociális diagnózis felvételét, főként azokban az esetekben, ahol elakadást tapasztalnak az esetvitelben.

Mediáció

A 2025. év során összesen 9 esetben, 18 fő tekintetében zajlott mediáció. A mediációk mindegyike elvált, vagy válófélben lévő felek között történt, a fő téma a gyermekekkel kapcsolatos kérdések voltak. Ezen belül kiemelt figyelmet kaptak a kapcsolattartás, a közös nevelési elvek kidolgozása, valamint a szülők közötti kommunikáció javítása. Minden esetben önkéntesen keresték fel az intézményt, egy eset kivételével (Maros utcai rendelő) a Központ és a Szolgálat munkatársaitól hallottak a szolgáltatásról. 6 esetben már elvált vagy külön élő párok fordultak az intézményhez közös gyermekeik ügyében. A téma általában a külön élő szülő és a gyermek kapcsolattartásának megbeszélése, közös nevelési elvek felállítása volt. Sajnos ezek közül idén csak két esetben született megállapodás, a többi esetben már olyan régóta és olyan súlyosan megromlott a kapcsolat, hogy már nem volt hatékony módszer a mediáció. Egy esetben együttélő házaspárral dolgoztak a munkatársak, ahol ugyan megállapodás nem született, de az együttéléshez néhány szabályt sikerült felállítani. Az intézmény továbbra is nagy hangsúlyt fektet a mediáció fontosságára és folyamatosan támogatja, hogy a munkatársak mediátori végzettséget szerezzenek. Jelenleg 6 munkatárs rendelkezik a szükséges végzettséggel, ami biztosítja a szakszerű és hatékony mediációs folyamatokat a családok számára. A továbbiakban is cél a mediációs készségek fejlesztése és a szakmai tudás bővítése.

Pszichológiai tanácsadás

2025-ben az intézmény egyéni, illetve csoportos formában 92 ügyfél részére (62 felnőtt és 30 gyermek) 1158 alkalommal nyújtott pszichológiai szolgáltatást. A pszichológiai tanácsadás iránti igények száma (12. ábra) az előző években tapasztalhatókhöz hasonlóan szignifikánsan emelkedik. Jellemző volt, hogy egyre többen veszik igénybe úgy a szolgáltatást, hogy nincs az ügyben aktív családsegítői munka. Ez az önkéntes igénybevétel azt jelzi, hogy szolgáltatás

ismertsége egyre nagyobb, és a pszichés vagy mentális problémával küzdők bizalommal vannak pszichológusok iránt.

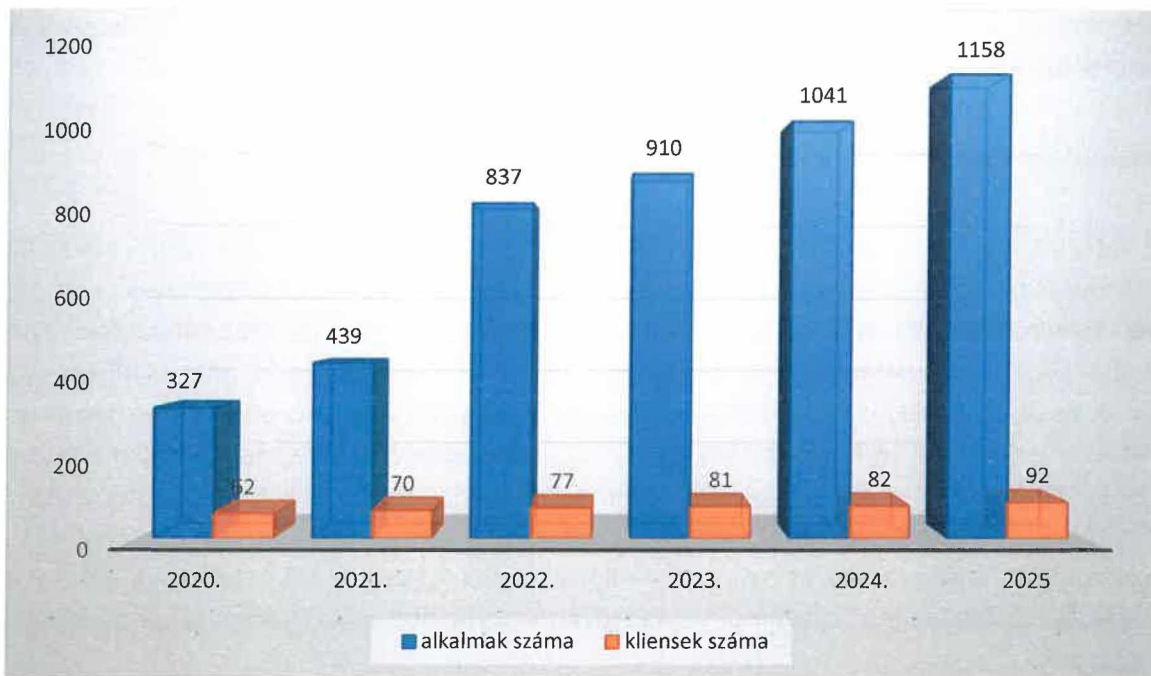
Serdülő és felnőtt ellátás

Az intézményt felkereső serdülők és felnőttek többsége önként jelentkezik pszichológiai tanácsadásra, míg kisebb arányban érkeznek olyan ügyfelek, akiket az alapellátás keretében a családsegítők delegálnak. Tapasztalatok szerint a delegált kliensek esetében kezdetben gyakori az ellenállás a szolgáltatással kapcsolatban, de minden esetben rövid időn belül motiválttá válnak és ők is értékelik a pszichológiai támogatás hasznosságát. Az elmúlt évek tendenciája tovább erősödött. Az ügyfelek és a segítségért forduló emberek lelki és mentális állapota romlik, a pszichiátriai ellátást igénylő ügyfelek száma emelkedik, ezért több kliens esetében tovább irányítás vált szükségessé pszichiátriai szakrendelés igénybevételére. Az esetkezelések, a pszichológiai tanácsadások és szupportív megsegítések folyamata egyre hosszabb távúvá vált. Az iskolai szociális segítők kezdeményezése révén is egyre több szülő és kamasz kér pszichológiai segítséget.

A 2025-es évben a leggyakrabban megjelenő problémakörök:

- családi krízisek, mindennapi stressz és megküzdési stratégiák hiánya,
- családi rendszer felbomlása, diszfunkcionális családi dinamika,
- elhanyagolás és bántalmazás,
- nevelési és viselkedési nehézségek,
- szorongásos tünetek, társas kapcsolati problémák,
- énerő hiánya, határtartási problémák,
- diagnosztizálatlan mentális zavarok.

A résztvevő ügyfelek többségében közös tapasztalat, hogy elégedettek a kapott pszichológiai támogatással kapcsolatban.

12. ábra Pszichológiai tanácsadást igénybe vevők számának változása

Gyermekpszichológiai ellátás

A gyermekek többsége családsegítők vagy iskolai szociális segítők továbbításával, illetve önkéntes jelentkezés után kerül ellátásba. A bejelentkezéskor jelzett problémák túlnyomó része a diszfunkcionális családi működés következménye (pl. addikció, szülő mentális betegsége, elhanyagolás, bántalmazás, szülői konfliktusok, válási nehézségek).

Gyakori problémák:

- hangulati és szorongásos tünetek,
- externalizáló (viselkedéses) zavarok,
- tanulási zavarok, ADHD,
- iskolai beilleszkedési nehézségek, akár iskolába nem járás pszichés okok miatt.

A gyermekek között több sajátos nevelési igényű is van, akik számára más intézmény nem tud ingyenes pszichológiai ellátást biztosítani. Az esetek többsége hosszabb távú folyamat, amelyben – amennyiben lehetséges – a szülők is bevonásra kerülnek a tartós változás érdekében. Egyre gyakoribb, hogy a gyermekek pszichiátriai vizsgálata és ellátása is indokolt.

Családterápia, párterápia, családkonzultáció

Az intézményben dolgozó családterapeuták gyakran azok a szakemberek, akik a párokat és családokat közös, rendszerszintű működésükben figyelhetik meg. Ennek során olyan információkhoz jutnak, amelyek segíthetnek félreértések tisztázásában, jelenségek értelmezésében, valamint a család erőforrásainak és nehézségeinek feltárásában. Ezek a

tapasztalatok érdemben hozzájárulnak a családsegítő munkához, hiszen iránymutatást adhatnak arra vonatkozóan, hogy a családi rendszer mely pontjain és milyen módon indokolt a beavatkozás.

2025-ben összesen 12 párral és családdal dolgoztak együtt, összesen 76 terápiás ülésben:

- Párterápia: 5 pár, összesen 35 ülés
- Családterápia: 7 család, összesen 41 ülés

A különböző szettingek jól mutatják, hogy többféle formában igyekeznek támogatást nyújtani klienseik számára. Alapvető szempont, hogy a segítségnyújtás módját minden esetben az adott párhoz vagy családhoz igazítsák a szakemberek. Az ellátott esetek főbb jellemzője az elvált vagy külön élő szülők közötti kapcsolat, ahol a közös gyermek fenntartja az együttműködés szükségességét.

A közös munka céljai:

- A szülői alrendszer rendezése, működőképes és fenntartható kommunikáció kialakítása.
- A gyermeki alrendszer megerősítése, a gyermek kivonása a szülők közötti konfliktusokból.
- A válással járó érzelmi terhek és indulatok csökkentése, a hosszabb ideje fennálló kapcsolati feszültségek enyhítése.
- A kapcsolati gyász feldolgozásának támogatása, a hibáztatás csökkentése.
- Új szemlélet kialakítása, mely szerint minden szülő saját mentális állapotáért egyénileg felel, miközben a gyermek jólléte közös felelősség.
- Az eltérő nevelési elvek összehangolása, valamint a gyermek aktuális fejlődési szakaszához illeszkedő szülői attitűdök áttekintése.
- Egyszülős családok támogatása, a működés stabilizálása és a rendszeres kapcsolattartás biztosítása.

Gyengén strukturált családi rendszer, elhanyagolás veszélyeztetett gyermekkel esetében a közös munka céljai:

- A családi szerepek és szabályok tisztázása, különös tekintettel a szülői feladatokra.
- A szülői alrendszer megerősítése, az egyenrangú szülői együttműködés kialakítása.
- Pszichoedukáció nevelési kérdésekben, az eltérő nevelési elvek összehangolása és a gyermek életkori sajátosságaihoz illeszkedő szülői hozzáállás kialakítása.

Családon belüli bántalmazás tekintetében a közös munka céljai, amennyiben van lehetőség arra, hogy családterápiás keretben valósuljon meg a munka:

- A bántalmazó viselkedés megszüntetése, lehetőség szerint a bántalmazó és a bántalmazott elkülönítése.
- A bántalmazott fél pszichés támogatása, megerősítése és a traumafeldolgozás segítése.
- A bántalmazó támogatása abban, hogy felismerje saját működését és változtatni tudjon rajta, amennyiben nyitott erre a folyamatra.

- Az együttműködés új szabályainak kialakítása és a gyermekek helyzetének rendezése.

Az önként jelentkező párok jellemzően eszkalálódó párkapcsolati feszültségekkel fordultak hozzánk. A régóta fennálló, rendszerszintű problémák kezelése érdekében bennük már megjelent a segítségkérés iránti motiváció. Azokban az esetekben, ahol közös gyermek is van, nagyobb esély mutatkozik a kapcsolat stabilizálására. Gyermekek nélküli pároknál elsősorban az együttmaradás vagy a szétválás dilemmája került a fókuszba. Ezekben a helyzetekben hatékony támogatást tudunk nyújtani a döntéshozatalhoz, elősegítve a továbblépést és a kiegyensúlyozottabb mentális állapot elérését. Pozitív változásként értékelhető, hogy egyre többen keresik meg kifejezetten család- és párterápiás szolgáltatást. 2025-ben nyolc önkéntes párral dolgoztak együtt, ami azt jelzi, hogy az I. kerület lakosságának körében egyre ismertebbé válik ez a lehetőség. Az önkéntesen jelentkező párok és családok jellemzően magasabb ülészámban vesznek részt a folyamatban, elkötelezettebbek és motiváltabbak. A prevenció szempontjából kiemelten fontosnak tartjuk az önként jelentkezők arányának további növelését.

Az online munka sajátosságai:

Az online térben végzett terápiás munka készségi szintű alkalmazása lehetővé teszi a kapcsolattartást akkor is, ha a kliensek személyesen nem tudnak megjelenni az intézményben. A tapasztalatok szerint bizonyos élethelyzetekben – különösen magas érzelmi feszültséggel járó párkapcsolati konfliktusok esetén – az online forma biztonságosabb keretet nyújthat, mivel a fizikai távolság csökkentheti az indulatokat. Az online munkavégzés előkészítheti a személyes találkozásokat, segíthet a valós térben zajló ülések kihívásaira való felkészülésben, ami a családsegítés hatékonyságának fontos feltétele. Emellett lehetőséget ad a közös munka megalapozására, a családterápiás folyamat előkészítésére, különösen kötelezett vagy kevésbé motivált családok esetében.

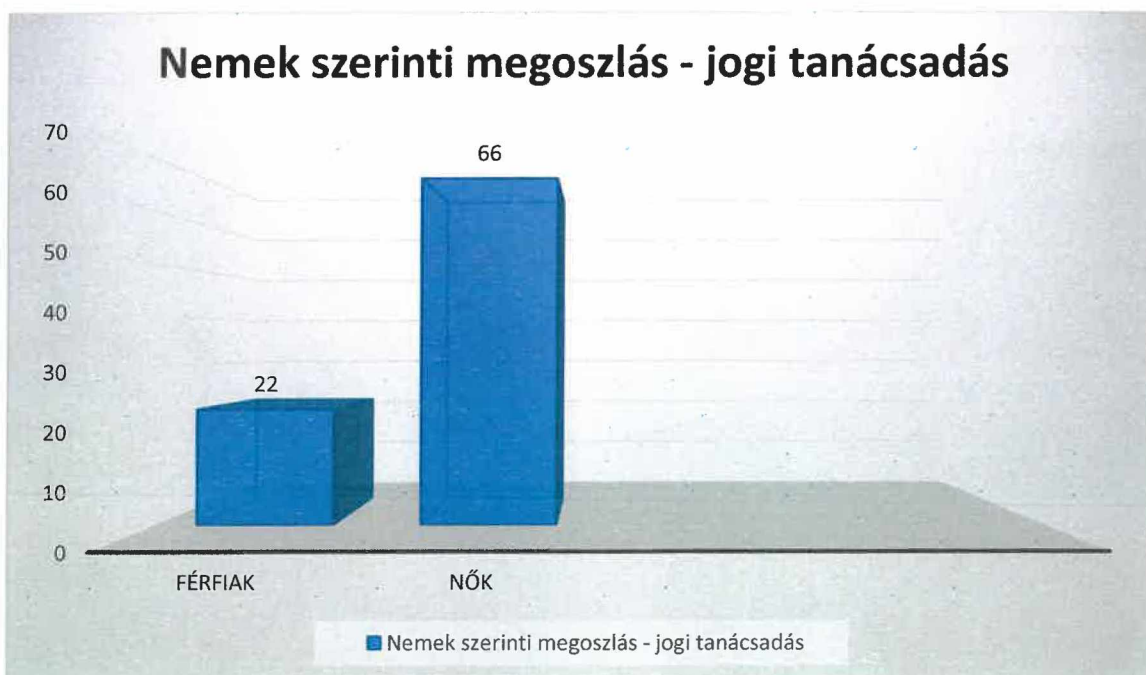
Szakmai támogatás:

A családterapeuták szakmai fejlődését rendszeres, havi szupervízió segíti, amelyet Frankó András családterapeuta, szupervízor vezet. A szupervíziós alkalmak során lehetőség nyílt az esetek közös feldolgozására, ami jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a kevésbé motivált klienseket is hosszabb távon meg tudják tartani és hatékonyabban tudják támogatni. Emellett alkalmat teremtett arra is, hogy meghívott kollégák bevonásával egy-egy kiemelt problémát mélyebben átbeszéljük.

Jogi tanácsadás

A szolgáltatás során a tanácsadást kérő először egy családsegítő munkatárssal találkozik, aki első interjút készít vele, megvizsgálva, hogy a jogi eszközökön kívül milyen megoldási lehetőségek vannak a probléma megoldása érdekében. A jogi tanácsadás során a családsegítő munkatárs is jelen van, segíti a jogász munkáját, ill. az ügyfél felé könnyíti a kommunikációt. Különösen pszichiátriai vagy értelmileg akadályozott ügyfelek esetében fontos részt venni a tanácsadáson, sok esetben „tolmács” szerepkörben van jelen, valamint olyan esetekben, amikor az ügyfelet érzelmileg támogatni kell.

2025-ben 43 telefonos és 43 személyes jogi tanácsadás folyt az intézményünben. Ez összesen 86 tanácsadást jelentett, ami a tavalyi 98 tanácsadáshoz képest csökkent. Az 43 személyes ügyfélforgalomból 32-an, míg a 43 telefonos tanácsadásban összesen 36 fő vett részt. Az Intézményben továbbra is hetente egy alkalommal egy külsős munkatárs fogadja telefonon vagy személyesen a jogi problémákkal küzdőket. A jogi tanácsadás során a családsegítő munkatárs is jelen van, segíti a jogász munkáját, ill. az ügyfél felé könnyíti a kommunikációt. Különösen pszichiátriai vagy értelmileg akadályozott ügyfelek esetében fontos részt venni a tanácsadáson sok esetben „tolmács” szerepkörben vannak jelen a munkatársak, valamint olyan esetekben, amikor az ügyfelet érzelmileg támogatni kell. A leggyakrabban előforduló problémák, melyekkel megkeresik az intézményt jellemzően válás során jogi elakadások: gyermekek elhelyezése, szülői felügyelete, gyermektartással kapcsolatos kérdések, vagyonmegosztás, munkajogi és önkormányzati bérleménnyel kapcsolatos kérdések. Az előző évhez hasonlóan a nemek szerinti megoszlás alapján a jogi tanácsadás szolgáltatást igénybe vevők között felülreprezentáltak a nők (13. ábra).

13. ábra nemek szerinti eloszlás

Csoportmunka és szabadidős tevékenység szervezése

Csicsergő kamaszcsoport

A csoport egy tanévre szerződik, szeptembertől júniusig. A gyerekek a kortárssegítés, önkéntes munka és a társadalmi problémák témakörökkel ismerkednek meg élménypedagógia módszerek segítségével. 2024. év szeptemberében 14 fő jelentkezett a csoport indulásakor, 12-16 év közötti I. kerületben élő vagy I. kerületben tanuló gyerekek. Az elmúlt évben az intézmény továbbfolytatta a társadalmi gondok felimerésére való érzékenyítést. 2025. év első felében a gyerekek is

készültek témával, ők adták át a tudást a társaiknak. 2025. júniusban ezt a csoportot lezárták. Szeptemberben 6 fő jelentkezett a kamasz csoportba, melynek célja a fentebb leírtak folytatása. A gyerekek 12-14 év közötti I. kerületi fiatalok. A 6 fő mind fiú, így a csoportdinamikája is megváltozott a csoportnak az elmúlt évekhez képest. Tapasztalatok szerint az elmúlt években a gyerekek egyre jobban terheltek mentálisan, az iskola, a különböző külön órák/sportok és a kortárs kapcsolatok nehézsége miatt, de még a családi helyzetük is nehezebb egyes gyerekeknek. Ezek a nehézségek természetesen megjelennek a csoporton belül is, melyeket egyre nehezebb kezelni.

Kézműves foglalkozás

A 2025-ös év során összesen kilenc alkalommal szervezett az intézmény kézműves foglalkozásokat, alkalmanként 5–18 fő részvételével. A programokon szülői felügyelet mellett, 6 éves kortól várták az I. kerület lakóit. Az eseményeken egyaránt részt vettek újonnan érkező érdeklődők, valamint évek óta visszatérő gyermekes szülők és egyedülállók.

Minden alkalommal lehetőség nyílt egy könnyebben, illetve egy nagyobb kezűgyességet igénylő kézműves tárgy elkészítésére.

2025. november

Társasjáték a nyári szünetben

A nyári szünet ideje alatt hetente egyszer társasjáték délutánt tartottak Központban az iskolás korosztálynak. Klimatizált helyiségben, frissítő limonádéval és sós snackkel, sok-sok társasjátékkal és jókedvvel várták a fiatalokat. A délutáni foglalkozások a hasznos időtöltés és kikapcsolódás mellett készségfejlesztő hatással bírnak, nem utolsósorban pedig segíthet közelebb hozni az intézményt a fiatalokhoz. A társasjáték délután új barátságok köttetésére is alkalmas. A hűsölni vágyók és a játékos kedűek mellett kisebb társaságokat is szívesen vártak, aki inkább egy kis beszélgetésre vágyott a munkások álltak rendelkezésére. A részvétel ingyenes volt, elsősorban kerületben élő és/vagy tanuló fiatalokat vártak a programra.

Családvédelmi koordináció

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.) 1/A. §-a szerint a Kormány a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szervként a települési önkormányzat jegyzőjét jelöli ki.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény alapján a családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatást ad a bántalmazottnak többek között

- a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről,
- a bántalmazottat megillető jogosultságokról,
- a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerről és szolgáltatásokról, valamint arról, hogy
- a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja. Ebben az esetben a bántalmazó meghallgatására is sor kerül azzal, hogy a bántalmazott kérelmére a bántalmazót és a bántalmazottat külön-külön kell meghallgatni. A bántalmazott kérelmére arról is megfelelően gondoskodni kell, hogy a bántalmazó a személyes meghallgatást közvetlenül megelőző és azt közvetlenül követő időben se lépessen kapcsolatba a bántalmazottal. Az elmúlt évben jelzés alapján 24 db családvédelmi koordinációval kapcsolatos ügy volt.

III. 2. Gyermek napközbeni ellátásának biztosítása

A Gyvt. 41. §-a alapján a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is. Egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- c) akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái – a gyermekek életkorának megfelelően –

- a) a bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

Az I. kerület vonatkozásában a gyermekek napközbeni ellátása a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel összhangban a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Egyesített Bölcsőde (a továbbiakban: Egyesített Bölcsőde) útján, valamint az Önkormányzat által nyújtott támogatás alapján családi bölcsőde útján valósult meg az elmúlt évben.

Az Egyesített Bölcsőde közel 17 éve együttműködő partnere a jelenlegi META-Don Bosco Technikum és Szakgimnáziumnak, amely intézmény érettségire épülő szakmai képzéseket szervez. Az intézményben többek között gyógyszerári asszisztensnek, gyógymasszőrnek, ápolónak, csecsemő- és gyermekápolónak, mentőápolónak, kisgyermekgondozó, -nevelőnek, gyógypedagógiai segítő munkatársnak, idegenvezetőnek stb. tanulhatnak a beiratkozók. Az Egyesített Bölcsőde kezdetektől biztosít együttműködési megállapodás alapján gyakorlati helyet az intézmény kisgyermeknevelő képzésében résztvevő hallgatói számára. A jogszabályok módosításával bevezetésre került a szakképzési rendszer/duális képzés. Az Egyesített Bölcsőde szerepvállalása az új képzési struktúrában fővárosi szinten is meghatározó, hiszen jelenleg csak egy kerület bölcsődei intézménye segíti ilyen formában a gyakorlati képzést egy másik képzőhellyel. Ennek előnye, hogy soha nem mutatkozott szakemberhiány az I. kerületi bölcsődékben.

III. 2. 1. Budavári Önkormányzat Egyesített Bölcsőde

Az NM rendelet 34-48. §-a gyermekek napközbeni ellátásának, ezen belül a bölcsőde működésének, a bölcsődei ellátás meghatározója, a gyermekvédelmi törvény végrehajtási rendeleteként. Egyik meghatározó eleme a rendeletnek a gyermekcsoportok létszámkialakítására vonatkozó rész az alábbiak szerint: bölcsődében, két éven aluli gyermekek esetében 12 fős csoportok, második életévüket betöltött gyermekek esetén 14 fős csoportok alakíthatók ki úgy, hogy az intézmény működési engedélyében szereplő összes engedélyezett férőhelyszám nem léphető túl.

Mini bölcsőde esetében 7 fő lehet a mini bölcsődébe felvett gyermekek száma, amennyiben két év alatti gyermek van a csoportban. Ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, a mini bölcsőde 8 fő kisgyermek napközbeni nevelésé-gondozását biztosíthatja. Sajátos nevelési igényű, korai fejlesztésre- és gondozásra jogosult gyermek nevelése-gondozása is biztosítható bölcsődében, mini bölcsődében, azzal a kitételrel, hogy létszám tekintetében ezen gyermekek két főnek számítanak. Speciális csoport esetén maximum 6 fő képezheti a csoport létszámát.

Adott nevelési-gondozási évre a jelentkezéseket minden tárgyév április 1. és május 31. között lehet benyújtani, de az év folyamán folyamatos a felvétel – szabad- vagy év közben megüresedő férőhelyek függvényében. Az Egyesített Bölcsőde három telephelyén és egy telephelyen 3 darab mini bölcsődében nyújt bölcsődei ellátást. Az I. kerületben összesen 202 fő gyermek napközbeni ellátására, nevelésére-gondozására van lehetőség. Soron kívül veszik fel a jelzőrendszeren keresztül érkező eseteket, valamint a felvételnél előnyben részesítik azokat a 20 hetes – 3 éves korú kisgyermeket, akik esetében a szülő rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül és megfelel a Gyvt.-ben előírt bölcsődei felvétel kritériumainak.

A gyermekfelvételt, a családokkal való együttműködést és a nevelés-gondozás folyamatát a „Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” (a továbbiakban: Alapprogram) és az intézmény saját Szakmai Programja, Felvételi Szabályzata mentén végzik. Az NM rendelet 40. § (1)-(2) bekezdése alapján az alapellátáson túl időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást biztosítanak az Iskola-, a Tigris- és a Lovas bölcsőde telephelyen a bölcsődei csoportokban, az *aktuálisan üres férőhelyeken*. A csoportok létszáma a szolgáltatást igénybevevők létszámával bővül, szem előtt tartva a rendelet azon pontját, hogy azonos időben, egyetlen nyitvatartási napon sem haladhatja meg az ellátottak száma a megengedett maximális csoportlétszámot. Az Egyesített Bölcsődében a szakmai és kiegészítő feladatokat összesen 67 fő munkavállaló biztosítja.

2025. június 16-án kezdte meg működését az újonnan kialakított Dezső utcai épületben három darab mini bölcsőde (Napraforgó-, Gesztenye- és Borostyán Mini Bölcsőde). Az engedélyezett férőhelyszám mini bölcsődénként 8 fő, amennyiben minden gyermek betöltötte a második életévét.

A gyermekek bölcsődei, mini bölcsődei felvétele az Egyesített Bölcsőde intézményvezetőjének hatásköre. A bölcsődei, mini bölcsődei felvétel kapcsán meghatározó személyes találkozásokra

Így sor kerül, mellyel a családok számára közvetlen segítséget tudnak biztosítani, valamint a személyre szabott ellátást, egyéni bánásmódot eredményesebben tudják megvalósítani.

Engedélyezett férőhely: 202 fő

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde)	88 fő
I.sz. telephely (Tigris bölcsőde)	50 fő
II.sz. telephely (Lovas bölcsőde)	40 fő
Dezső utcai Mini Bölcsődék Napraforgó Mini Bölcsőde	8 fő
Dezső utcai Mini Bölcsődék Gesztenye Mini Bölcsőde	8 fő
Dezső utcai Mini Bölcsődék Borostyán Mini Bölcsőde	8 fő

Beíratott gyermekek száma – bölcsődei alapellátás

(KENYSZI alapján)

2025. május 31.

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde)	72 fő
I.sz. telephely (Tigris bölcsőde)	49 fő
II.sz. telephely (Lovas bölcsőde)	36 fő

Beíratott gyermekek száma – bölcsődei alapellátás

(KENYSZI alapján)

2025. október 31.

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde)	56 fő
I.sz. telephely (Tigris bölcsőde)	35 fő
II.sz. telephely (Lovas bölcsőde)	29 fő
Dezső utcai Mini Bölcsődék Napraforgó Mini Bölcsőde	7 fő
Dezső utcai Mini Bölcsődék Gesztenye Mini Bölcsőde	6 fő
Dezső utcai Mini Bölcsődék Borostyán Mini Bölcsőde	7 fő

A 2025/2026-os, szeptemberben indult nevelési évben folyamatosan emelkedett a létszám, hiszen a beszoktatások a szakmai, módszertani ajánlások alapján megközelítőleg november végéig zajlottak mindhárom telephelyen. Az üres férőhelyek figyelembevételével mellett folyamatosan vették föl az év közben jelentkezési anyagot leadó családok gyermekeit.

Időszakos gyermekfelügyelet – szolgáltatás

2025. május 31.

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde)	4 fő
I.sz. telephely (Tigris bölcsőde)	4 fő
II.sz. telephely (Lovas bölcsőde)	3 fő

2025. október 31.

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde)	2 fő
I.sz. telephely (Tigris bölcsőde)	2 fő
II.sz. telephely (Lovas bölcsőde)	3 fő

A Dezső utcai Mini Bölcsődékben időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére nincs lehetőség.

A gyermekek adaptációja szolgáltatás esetében is megegyezik az alapellátott gyermekek adaptációjának protokolljával, így még novemberben is folyamatos volt a gyermekek beszoktatása. Az időszakos gyermekfelügyeleti szolgáltatás igazodik az I. kerületi kisgyermekes családok igényeihez. Az adott napon hiányzó gyermekek számának alakulása miatt, a tervezés és a gyermekek felvételéről való döntés nehézkes.

Egyéb adatok a bölcsődei ellátásból 2025 évben

Határozattal rendelkező sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre jogosult gyermek 6 fő volt 2025 évben.

A bölcsőde napközbeni alapellátást – szakszerű nevelést-gondozást - biztosító intézményként *korai fejlesztést* nem végezhet. A sajátos nevelési igényű és a korai fejlesztésre jogosult gyermekek is a normál fejlődésű gyermekek számára biztosított nevelés-gondozásban részesülnek. A számukra előírt fejlesztésekre, a megadott helyszínekre a szülőknek kell elvinniük a gyermekeket. Jelen helyzet ellenére is nagy figyelem kerül a másképp fejlődő gyermekek (sajátos nevelési igényű) és a normál fejlődési ütemtől elmaradt, megkésett fejlődésű kisgyermek nevelésére, gondozására, hiszen a korai életévek a legfontosabbak. 2025 évben is megbízási szerződéssel alkalmaztak gyógypedagógust, akinek segítő és tanácsadó szerepe van mind a kisgyermeknevelők, mind a szülők, családok felé. A gyógypedagógus folyamatosan látogatja a csoportokat szülői kérésre vagy kisgyermeknevelői jelzésre. Még 2019-ben bevezették a szülő-gyógypedagógus fogadó órák lehetőségét minden telephelyen. Tapasztalatok szerint egyre jobban megismerik ezt a lehetőséget a családok, egyre többen élnek a tanácsadási alkalmakkal. A személyes találkozáson túl a szülők elektronikus úton is feltehetik kérdéseiket a gyógypedagógusnak. Ezen feladatai mellett a kolléganő segíti a Korai Fejlesztővel, a Pedagógiai Szakszolgálattal való kapcsolattartást is az egyes gyermekekkel kapcsolatban.

A fogadóórák száma minden esetben a szülői igényekhez igazított, negyedévente a telephelyeken, illetve a szülők és gyógypedagógus között online formában is. 2025-ben megbízási szerződéssel pszichológust is foglalkoztattak az intézményben, hogy a kisgyermek nevelő családok komplex támogatást kaphassanak. Heti rendszerességgel látogatja a bölcsődéket, a feladata a szűrés, monitorozás, tanácsadás. Együttműködik a pedagógusokkal szülőcsoportos beszélgetéseken, szakmai anyagok kidolgozásában és házi továbbképzések megtartásában is. A családok támogatása kapcsán egyéni konzultációs lehetőségeket biztosít a szülők számára.

2025 őszén az intézmény együttműködött a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat I. Kerületi Tagintézményével. Az együttműködés keretében a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai minden bölcsődei és mini bölcsődei csoportban szűréseket végeztek a szülők hozzájárulásával annak érdekében, hogy a bölcsődei ellátást igénybe vevő kisgyermek fejlődésének esetleges eltéréseire minél hamarabb fény derüljön és segítséget tudjanak nyújtani a családoknak. Az együttműködés a két intézmény között egy igen eredményes, jó kapcsolat kezdetének tűnik.

Bölcsődei személyi térítési díj:

2012. év áprilisától az étkezési díj mellett bölcsődei gondozási díjat is meghatároz a Rendelet. Az alapellátásban bevezetett személyi térítési díj (étkezési díj + gondozási díj) fizetése kapcsán az étkezési díj hiányzás esetén jóváírásra kerül. A szülők jövedelemnyilatkozatai alapján – differenciáltan - a napi gondozási díj, 0 és 700 Ft között van. A napi négyszeri étkezésért a szülők 1.110 Ft + ÁFA/nap összeget fizetnek. A jogszabály által meghatározott kedvezményezett kör számára biztosítja az intézmény a meghatározott kedvezményeket.

Kedvezményezettek 2025 évben:

A Gyvt. 5. § qb.) pontja alapján a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 4. § 25. pontjában foglaltaknak megfelelő gyermek, fiatal felnőtt, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek szülője, törvényes képviselője veheti igénybe.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették.

Az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülők 2025. évi adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

Egyesített Bölcsőde		
Iskola bölcsőde	fő	fő
2025	május	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	11	6
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	-	-
jövedelem alapján	9	5
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	6	2
összesen:	26	13
Tigris bölcsőde	fő	fő
2025	május	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	6	1
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	1	-
jövedelem alapján	5	3
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	1	1
összesen:	13	5
Lovas bölcsőde	fő	fő
2025	május	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	10	7
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	-	-
jövedelem alapján	-	1
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	-	2
összesen:	10	10

Dezső utcai Mini Bölcsődék (2025. június 16-tól):

Napraforgó Mini Bölcsőde	fő
2025	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	-
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	-
jövedelem alapján	-
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	-
összesen:	0
Borostyán Mini Bölcsőde	fő
2025	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	2
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	-
jövedelem alapján	-
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	-
összesen:	2
Geszténye Mini Bölcsőde	fő
2025	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	-
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	-
jövedelem alapján	-
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	1
összesen:	1

Bölcsődei prevenciós munka

A családok esetében sok esetben nevelési nehézség, dilemma, bizonytalanság tapasztalható, különösen a gyermekkel való együttműködés és a szabálykialakítás területéhez kapcsolódóan. A szülők szülői szerepükben bizonytalanok, gyakran problémát okoz a gyermekek életkorának megfelelő határok, keretek, napirend kialakítása. Még mindig *növekszik az egyszülős családok* száma, valamint azon családok száma, ahol a szülők különválása egybeesik a gyermek bölcsődébe kerülésének időszakával. A gyermekek, családok kiegyensúlyozottsága labilisabbá vált. Az Egyesített Bölcsőde munkatársai továbbképzéseken vesznek részt annak érdekében, hogy eredményesen tudják támogatni a családokat, hatékonyabbak tudjanak lenni a szülőkkal való partneri viszony kialakításában.

A prevenciós munkában részt vesz az intézmény bölcsődeorvosa, a gyógypedagógus és a pszichológus is. Egyik említett szakember foglalkoztatása sem kötelező feladata az intézménynek, de fontos a családok támogatása, ezért prioritás az intézmény számára a foglalkoztatásuk. A bölcsődeorvos a gyermekek rendszeres státusz felmérése alkalmával szűrni tudta a spontán érésben való elmaradásokat. Ezt a szűrést egészítette ki a megbízással foglalkoztatott gyógypedagógus és pszichológus szakember munkája.

A Szolgáltatási Központtal folyamatosan tartja a kapcsolatot az Egyesített Bölcsőde, részt vesznek esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon. A kiemelten kezelendő gyerekek esetében minden lehetséges kapcsolattartási formát – főleg a személyes találkozást - használnak. Minden évben, így 2025-ben is részt vett az intézmény a Szolgáltatási Központ által megszervezett éves Gyermekvédelmi Konferencián. A Szolgáltatási Központ számára kötelező feladatot – iskolai- és óvodai szociális munka – megállapodás alapján kiterjesztették a bölcsődékre is, melyet eredményesen működtettek a Szolgáltatási Központ bölcsődébe kirendelt munkatársaival. Sok feladatuk van és igazán példaértékű a szakmai együttműködés a bölcsődével. Évről-évre növekszik azon esetek száma, melyben nagyon hasznos a bölcsődei szociális segítők támogatása, szaktudása a családokért végzett eredményes munka kapcsán. Jogszabályi kötelezettségnek eleget téve, mindhárom bölcsődében működtetik a Szülői Érdekvédelmi Fórumot – mini bölcsődében ez nem jogszabályi kötelezettség -, mely az ellátottak érdekeinek képviselőjére jogosult három oldalú fórum. A Fórum évente legalább két alkalommal, illetve szükség szerint ülésezik. Az ülésekről jelenléti ív és feljegyzés készül.

2019-től az intézmény együttműködik a Gordon Intézettel, a Gordon kommunikációs modell *nemzeti képviselőjével* és a budapesti bölcsődék közül először az Egyesített Bölcsődéjének Iskola utcai telephelye lett Gordon referencia intézmény. Mára már minden bölcsődei telephely referencia-intézményként működik. Tapasztalataikat szakmai fórumokon, egyetemeken bölcsődei „jó gyakorlatként” mutatják be. A családok igényeinek, szükségleteinek feltérképezésében, a problémák kezelésében gyakorlatban alkalmazható módszer beépült a pedagógusok mindennapi munkájába. A kommunikációs készségtár tanulható és kiválóan alkalmazható már a legkisebb korosztállyal is. Az Egyesített Bölcsőde segíti a gyermekeket érzelmeik beazonosításában, a konfliktusok megoldásának lehetőségeiben – szem előtt tartva az egyéni igényeket, szükségleteket. A pedagógusok számára mentori segítséget nyújtanak, a

folyamatot dokumentálják. 2024. évben bevezetésre kerültek a módszer eszközeinek, gyakorlati alkalmazását segítő műhelymunkák a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák körében. A tapasztaltok alapján az elmúlt években a szociális kapcsolatok kissé háttérbe szorultak, ennek eredményeként a gyermekek körében a szociális kompetenciák hiányossága, valamint a beilleszkedési nehézségek megjelentek. A gyermekek szocializációs folyamatának megrekedése újabb kihívás elé állította a családokat és az intézmény pedagógusait is. Erre reflektálva pedagógiai tanácsadással kapcsolatos tanfolyamokon is vettek részt az intézmény pedagógus kollégái és az intézményvezető munkahelyi mentálhigiénés és mentálhigiénés szakember képzésen vett részt. A szülők számára egyéni konzultációk keretében, illetve edukációs előadások szervezésével nyújtottak segítséget.

Az intézményben az elmúlt évben is eleget tettek a Gyvt.-ben meghatározott feladatoknak. Fokozott figyelmet fordítottak a prevencióra és az egyedi problémák hatékony megoldására, a szülők szülői szerepének erősítésére.

III. 2. 2. Családi bölcsőde

A Gyvt. 44/A. § (1) bekezdése alapján a családi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít. A családi bölcsődében húszhetes kortól hároméves korig biztosítható a gyermekek ellátása. A családi bölcsőde a családban nevelkedő gyermek számára nyújt életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást. Az alapellátáson túli szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatással segítheti a családokat. A jelenlegi intézményhálózat – bölcsőde, óvoda, iskola – mellett lehetőséget teremt a Gyvt. arra, hogy a szülők választhassanak egyéb, más típusú napközbeni ellátások közül.

Az önkormányzat 2 családi bölcsődével állt az elmúlt évben szerződéses kapcsolatban a Kapocs a Gyermekekért Nonprofit Kft. fenntartásában működő Csiribiri Családi Bölcsődével és a Malvin-Ház Családi Bölcsődével. Az önkormányzat mindkét bölcsődében legfeljebb 7 fő gyermeket támogat havi 25 000 Ft összeggel, azaz legfeljebb havi 175 000 Ft támogatást kaphattak a családi bölcsődék 2025. évben.

III. 3. Gyermekek átmeneti gondozása

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat a Gyvt. 94. § (3) bekezdésének b) pontja szerinti gyermekek átmeneti otthonának működtetési kötelezettségét nem önálló intézmény fenntartásával teljesíti, hanem más szervvel kötött ellátási szerződés útján biztosítja. Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat a Budapest III. kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzattal kötött megállapodást, amely alapján 2012. január 01. napjától kezdődően határozatlan ideig a Budapest III. kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat az általa fenntartott 1039 Budapest, Víziorgona u. 7. szám alatti Óbudai Családi Tanácsadó és gyermekvédelmi Központ keretén belül működő Gyermekek Átmeneti Otthonában (a továbbiakban: Gyermekek Átmeneti Otthona) 1 fő

részére biztosítja az ellátást a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat vonatkozásában. A gyermek átmeneti otthonában történő elhelyezés iránti kérelmet a Szolgálat vezetőjéhez kell benyújtani. Az ellátás igénybevételéről a Szolgálat intézményvezetője intézkedik. Az előző évben az I. kerület vonatkozásában nem történt elhelyezés a Gyermek Átmeneti Otthonában.

IV. A felügyeleti szervek által tett megállapítások

IV. 1. Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ

A 2025-ös évben az intézményben nem volt hatósági ellenőrzés.

IV. 2. Egyesített Bölcsőde

2025. évben az intézmény székhelyén és telephelyein nem volt hatósági ellenőrzés.

V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok megfogalmazása a Gyvt. előírásai alapján

V. 1. Javaslatok az I. kerületi gyermekek napközbeni ellátásának fejlesztésére

Az Egyesített Bölcsődében továbbra is indokolt a pszichológus és gyógypedagógus szakemberek feladatellátása, közreműködése.

Az Egyesített Bölcsőde biztosítaná a helyszínt a sajátos nevelési igényű gyermekek intézményben történő fejlesztéséhez az utazó gyógypedagógus számára, ezzel is megkönnyítve a családok mindennapi életét, helyzetét. Ezzel kapcsolatosan együttműködés kialakítása a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat illetékes tagintézményével. Az elmúlt években tapasztalható volt a gyermekek körében a szociális kompetenciák hiányossága, valamint beilleszkedési nehézségek, amely nyomán az intézmény pedagógusai tanácsadással kapcsolatos tanfolyamokon vettek részt, és a jövőben is terveinkben szerepel az újabb problémákra felkészülve konzultációkon, illetve képzésen történő részvétel.

V. 2. Javaslatok az I. kerületi gyermekvédelmi ellátás fejlesztésére

Lakhatási célú új lehetőségek kidolgozása, már meglévő programok átdolgozása, fejlesztése az alábbi témákban:

- védett ház bántalmazott nőknek,
- szociális bérlakás,
- családok átmeneti otthonában férőhelyszám biztosítása,

- krízislakás, amit krízishelyzetben lévő egyének, családok vehetnének igénybe átmenetileg, maximálva az időt, olyan esetekben, mint az albérlet hirtelen elvesztése, munkahely elvesztése miatti lakhatási nehézség, bántalmazás.

Gyermekfelügyelet, otthoni segítségnyújtás formáinak fejlesztése, új lehetőségek kidolgozása, például ingyenes vagy kedvezményes gyermekfelügyelet biztosítása, idősek és családok közötti együttműködés koordinálása (például: gyerekvigyázás, bevásárlás, korrepetálás, fejlesztésre kísérés), otthoni segítségnyújtás rászoruló, segítséget igénylő családok, egyszülős családok részére (gyermek eljuttatása óvodába, iskolába, bevásárlás rendkívüli helyzet esetén), korrepetálás biztosítása olyan gyermekek részére, akiknek a szülei ezt nem tudják biztosítani.

Bántalmazók és bántalmazottak helyzetének kezelése, például:

- bántalmazóknak komplex segítség a bántalmazó attitűd megváltoztatásához
- bántalmazott ügyfeleknek önsegítő csoport létrehozása
- gyermekbántalmazás témakörben konferenciák szervezése.

Drogprevenációs előadások, programok folytatása, új lehetőségek kidolgozása (meghívott alapítványok, előadók útján).

A Szolgáltatási Központ jól működő programjainak folytatása a 2026. évben:

- „Többgenerációs” programok szervezése,
- jelzőrendszeri tagok közti kommunikáció erősítése,
- több szakmaközi megbeszélés.

VI. A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A BRFK I. ker. Rendőrkapitányság illetékességi területén 2025.01.01.-2025.12.01. időszakban összesen 4 alkalommal indul eljárás gyermek és fiatalkorú személlyel szemben.

Három alkalommal alkalmi lopás illetve egy alkalommal rablás bűncselekményben (2 elkövetővel).

Az elkövető fiatalok közül 4 fiú és 1 leány elkövető volt. Életkoruk négy esetben 15 éves illetve egy esetben 16 éves volt.

A lopás ügyekben mobiltelefont és csomagot tulajdonítottak el. A rablás esetében (2 fő) az utcán kábítószert akart vásárolni egy ismerőstől, aki ezt nem teljesítette, így életveszélyes fenyegetéssel kényszerítették a megbeszélte áru átadására.

VII. Civil szervezetekkel történő együttműködés

VII. 1. A Szolgáltatási Központ által kialakított 2025. évi együttműködés keretei

- Nyugodt Szív Alapítvánnyal történő együttműködés (lakhatásukban veszélyeztetett kliensek megsegítése –albérleti díjhoz, lakbérhátralék rendezéséhez).
- Élményakadémia (a kamasz csoport tagjait 2016 óta képezik élménypedagógiai módszerekkel, ennek kapcsán folyamatos az együttműködés az Akadémia 2 trénerével, akik a nyári táborhoz is nyújtottak szakmai segítséget),
- A Vadaskert Alapítvánnyal történő együttműködés a szerhasználó és pszichiátriai problémával küzdő gyermekek ellátása érdekében.
- Az Ökumenikus Segélyszervezet Krízisambulanciájának szakembereivel egy egész napos tréningen vettek részt, ahol a párkapcsolati erőszak veszélyeztetettjeinek és áldozatainak szakszerű megsegítésére kaptak képzést.
- Adományok biztosítása a kerületi családok, idősek és pszichiátriai betegek számára a Magyar Vöröskereszt, a Katolikus Karitás és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kerületi szervezeteivel együttműködve, amely szervezetekkel nagyon jó és szoros együttműködést alakítottak ki.
- Budai Egyszülős Központtal történő együttműködés, és „együttgondolkodás” az egyre gyakoribb a gyermeküket egyedül nevelők helyzetének javítása témában.